

GESCHEIDEN VAN TAFEL EN BED

Door Frans Busschots en Louis Boonen

Blijspel in drie bedrijven.

Eén decor: prachtige woonkamer.

Personen:

4 Dames, 6 Heren.

Frank, 45 jaar, bankdirecteur

Anja, 42 jaar, bankbediende, echtgenote van Frank

Karel, 23 jaar, zoon van Frank en Anja.

Els, 18 jaar, dochter van Frank en Anja.

Trees, 55 jaar, buurvrouw

Louis, 57 jaar, gehuwd met Trees.

Johan, 45 jaar, vriend van Frank.

Liesje, 42 jaar, vriendin van Anja.

Jos, 30 jaar, pastoor.

Jongen, 18 jaar

EERSTE BEDRIJF.

Decor: prachtige woonkamer met midden een grote tafel met 4 stoelen. Deur naar hal, keuken. Achteraan een ruime schuifdeur naar terras. Achterste gedeelte van decor op een hoger niveau.

Karel en Els wachten hun ouders op. Ze staan midden achteraan (op het hoger gedeelte) en kijken toe terwijl hun ouders toekomen. Eerst komt Anja binnen, dan Frank. Anja gaat richting cour vooraan, Frank blijft aan de deur staan.

Frank Zo, dat hebben we dan weer gehad.

Karel Wat, paps?

Anja De autodeur.

Els De autodeur, mams?

Karel Ik dacht dat jullie...

Frank Ja, dat ook. Maar de autodeur was erger dan te verwachten. Eigenlijk onverwacht.

Anja Voor mij wel, voor jou was het een zoveelste gemene zet.

Frank Een ongelukje, schatje.

Anja Wat?

Frank Een ongelukje, schatje!

Anja Een geplande aanslag. En noem me vooral geen schatje meer.

Frank Schat, dus. Ja, vroeger kon ik schatje zeggen. Jaren geleden. Nu is het schat. Fout van mij. Maar schatje is toch vriendelijker, denk ik.

Karel Paps, er is iets veranderd, vandaag.

Anja Weet je wat je dat kan gaan kosten, die aanslag?

Karel Wat is er eigenlijk gebeurd?

Frank Ze stapte uit langs het fietspad. En ik trok de deur te vlug toe. Ik had meer naar die fietser gekeken dan naar jullie moeder.

Anja Ik was bijna geplet.

Frank Terug het modelletje van twintig jaren terug.

Anja Héél mijn gezicht geschonden.

Frank Alleen de make-up. Meer niet.

Anja Neen?

Frank Natuurlijk niet. Ik heb je valse tanden niet horen klepperen.

Anja Jij bent een brutoot.

Frank Natuurlijk, schatje...pardon.... schatje! Als het hard waait dan vallen er bladeren van de bomen. Als jij met je bovenste voorkant ergens tegenaan botst, dan moeten je tanden klepperen. Das nogal wiesdes, niet?

Karel Ik dacht jullie te moeten feliciteren.

Anja Feliciteer je vader maar.

Karel Waarom alleen paps maar?

Anja Voor die bijna geslaagde moordpoging.

Karel Gezien zijn zachtvaardig karakter en zijn beroepsverleden: hoogstens een voorwaardelijke straf. Toe geef een kusje, mams. Vergeef voor een keer zijn zonden.

Els Toe, mams. Laat het nu voor een keer rustig zijn in dit huis.

Anja Vergeven is aanmoedigen. Het is een brutoot!

Els Maar hij heeft ons uit liefde gemaakt.

Anja Dat was een grote leugen.

Frank Juist!

Els Wat bedoel je paps?

Frank Het was op bevel. Een halve fles champagne brutoot. Dan ben ik op de zetel gevallen. En daar lag al iemand. Wacht: ik zal het eens uitleggen. Van naaldje tot draadje.

Anja Frank!

Frank Wat bedoel je, schatje?

Els Eigenlijk zou ik het allemaal wel eens graag weten. Op die zetel die jaren

in de garage gestaan heeft?

- Frank Ja. Gekocht met mijn eerste loon. Drieduizend frank. Driezitt en twee singels. Koude plasticen zetels. Zonder champagne luk je er niet in op temperatuur te blijven. Dat was mijn ongeluk.
- Anja Ja? Jouw ongeluk?
- Frank Met kunstgrepen ben ik begonnen aan wat ik voor onmogelijk hield.
- Els Maar het resultaat was toch schitterend?
- Frank Ja, ik denk: drie wervels gekneusd en een gezwollen grote teen. Zoiets zal het zeker geweest zijn. Ten minste.
- Anja Verkracht op een zetel.
- Frank Het was een soort pantomime. Het resultaat was niet voorzien.
- Anja Neen. Ik was er weken nadien nog van onder de indruk.
- Frank En mijne grote teen doet nog altijd zeer. Soms.
- Els Dat was het verhaal van Frank. De rest kunnen we er wel bij bedenken. En ik?
- Anja Kinderen! Moet zoiets nu echt vandaag?
- Els Ook met champagne? Een hele fles?
- Frank Champagne? Dat weet ik niet goed meer. Een soort schuimwijn, denk ik. In ieder geval een overschotje. Maar dat neemt niet weg...
- Els Geen echte champagne?
- Frank We waren het toen al zo gewoon dat een soort schuimwijn al een luxe was. Jullie moeder was toen zéér dynamisch en inventief.
- Els En nu is het gordijntje toe.
- Frank Zeg maar rolluik. Ieder jaar minderde het beetje bij beetje...
- Karel Alles wordt anders, met de jaren.
- Anja Kan het nu genoeg zijn voor vandaag?
- Frank En wanneer is er hier iets te eten?

Anja Dat is afgeschaft. Wie honger heeft moet maar naar de keuken gaan.

Karel Wacht eens even!

Frank Wat nu weer?

Karel Ik denk dat we eerst nog eens het een en ander moeten bespreken.

Frank Dat kan best met je moeder. Zij houdt van besprekingen.

Karel Het is vandaag een speciale dag en we moeten meteen orde op zaken stellen.

Frank Orde op zaken? Dat probeer ik al bijna dertig jaar.

Anja Bijna vijftig jaar dacht ik.

Frank Aan jouw rimpels te zien wel, ja!

Els Beginnen jullie nu weer? Het was nu even rustig.

Karel Vanaf vandaag moet er hier het een en ander veranderen.

Frank Voor mij mag alles veranderen. Alles mag ook blijven.

Karel De wettelijke norm is veranderd. Een nieuwe vorm van samenleven. De relaties zijn veranderd. Rechten en plichten liggen nu anders.

Frank Ja?

Els Zelfs met een volle fles brut mag er niets meer gebeuren, tenzij...

Karel Tenzij men het overspel noemt.

Anja Of verkrachting.

Frank Als ik maar regelmatig eten krijg is alles dik in orde.

Karel Dat valt te betwijfelen.

Frank Wat is er te betwijfelen?

Els Iedereen zal voor zijn eten moeten zorgen, of er zullen afspraken moeten gemaakt worden.

Frank Maar er waren toch afspraken?

Karel Jullie zijn eigenlijk niet meer met elkaar getrouwd.

Frank Nu je het zegt! Maar dat gevoel ken ik al jaren!

Els Dat kan. Vanaf vandaag is het dan officieel. Als er geen afspraken worden gemaakt, dan is er niets. Zelfs het sorteren van het huisvuil: wat er in de witte, blauwe of groene zak moet, dient besproken te worden. En het onderhoud van de vloeren, het kuisen van de ruiten...

Frank Stop! Stop! Wie deed dat vroeger allemaal? Als bankdirecteur kan ik me niet het een en ander veroorloven. Vooral werken ligt me niet. Trouwens heb ik ooit thuis gewerkt?

Els (én Karel) Neen, paps. Jij hebt nog nooit gewerkt.

Frank En waarom moet ik dan nu werken?

Anja Omdat het vanaf nu gedaan is met profiteren.

Els Ja, paps: iedereen werkt nu!

Frank Dat is mooi.

Karel Afsproken dus. Ik wist wel dat er met rede en verstand iets te bereiken viel. Nieuwe toestanden, nieuwe afspraken. Zal ik de lijst voorlezen?

Els Straks. Laat ons nu eerst een glaasje drinken.

Frank Waarop?

Els Op de nieuwe wereldorde in dit huis. Op een relatie tussen vier mensen zonder lawaai, geroep of getier. Op verstandige mensen.

(Karel en Els schenken 4 glaasjes uit. Els draagt glaasje naar Frank, Karel naar Anja.)

Karel Op de scheiding!

Els Op onze ex-ouders!

Frank Op mijn lieve kinderen!

Anja Op de definitieve scheiding!

(Allen drinken.)

Karel Alleen van tafel en bed, mams! Al de rest kan nog. En hertrouwen is ook mogelijk.

Els Ja!

Karel Met een wit trouwkleed.

Els Met rode bolletjes.

Frank Kunnen we hier niet eens over ernstige zaken praten?

Karel Wil ik mijn lijst met de taakverdeling boven halen? Alles staat netjes op papier! Wat mag, wat niet mag, en vooral wat moet! Ik ben ook bereid deze bespreking later op de avond te houden. Nadat iedereen zo een beetje van de schok is gekomen.

Frank Eten, bedoel ik.

Anja Afgeschaft. Wie honger heeft moet naar de keuken gaan.

Frank Als dat het probleem is. (wil naar de keuken gaan)

Karel Stop! Zo eenvoudig is het niet. Voor een keer zullen Els en ik de tafel dekken én afruimen. Na de besprekingen en taakverdeling treedt het nieuwe systeem in werking. Tot nut van iedereen. Kom, Elseke!

Els Kom, bijna-dokter! (samen af)

Frank (tot Anja, die ondertussen een sigaret opsteekt en zich op een stoel zet) Heb jij geen sigaret?

Anja Sigaret?

Frank Ja.

Anja Neen.

Frank Ik dacht... Waarom, waarom ben je zo...

Anja Ik wil eerst tot rust komen. Wanneer aan de nieuwe situatie.

Frank Is alles dan voorbij? Zijn al die jaren dan...

Anja (Neemt sigaret en werpt die op de tafel, in de richting van Frank.)

Frank Dank u. Heb je ook lucifers?

(Anja legt de sigarettenaansteker op de tafel)

Frank (Neemt sigarettenaansteker) Dank u. (Rookt, kijkt voor zich, na korte

stilte) Er is toch niets speciaals gebeurd?

Anja Neen. Niets speciaals.

Frank Weet je dat ik vandaag veel nagedacht heb?

Anja Ja? Na-gedacht?

Frank Aan vroeger. Aan toen. Toen kleine Johan van je zuster, met zijn kleine vingertjes op het water van de vijver sloeg en ik mijn hoofd tussen je twee borsten stak en met mijn vingers de bewegingen van het kleine jongetje nabootste. Later, toen...

(Anja is helemaal niet geïnteresseerd en kijkt naar het publiek.)

Frank Wat is er eigenlijk gebeurd?

Anja Niets

Frank Dat is niet veel.

Anja Wil je iets voor mij doen?

Frank Ja, natuurlijk!

Anja Laat me gerust. Gewoon gerust laten.

(Karel en Els nogal luidruchtig op, ieder met een dienbord met tassen, koffie, brood, ...)

Karel We gaan eens lekker gezellig eten, net zoals vroeger.

Anja Vroeger! Zwijg me over vroeger!

Karel (én Els) Mams!

(Karel én Els dekken de tafel.)

Els Voor een keer mag het nog. Morgen is het volgens de letter van de wet. Wij hebben als kinderen het recht en de plicht onze ouders op te voeden tot zelfstandigheid.

Karel Ten minste: hen afleren hoe ze ruzie moeten maken.

Els Dat is ons vandaag echter keurig gelukt. Koffie, Karel!

Frank Zal ik even, ...

Els Neen, dat is Karel zijn werk!

Karel Doe maar, paps.

(Frank schenkt koffie in voor Els, Karel en Anja, die naar hem kijkt terwijl hij inschenkt. Even dacht Anja de koffie te weigeren, ze draait echter haar hoofd weg wanneer Frank naast haar staat. Men bedient zich.)

(De bel gaat.)

Els Ik ben de jongste. Blijf rustig zitten. (af en terug op met Jos, de pastoor.)

Jos Goede avond. Het gezellige gezin samen. Stoor ik?

Frank >t Is te zien wat je te vertellen hebt.

Jos Niets. Zoals gewoonlijk.

Frank Zoals =s zondags in de kerk.

Jos Gelijk. Juist. Ik zie je echter niet veel meer in de kerk. En je bent toch geen duivenmelker?

Frank Ik lees het parochieblad en leg genoeg in de schaal. Als ik op tijd wakker wordt, ga ik naar de kerk. Alleen al voor die speciale preken van jou.

Jos Jullie zitten hier echt gezellig bij elkaar. Het gezellige gezinnetje. Jammer dat er maar vier stoelen staan.

Karel Hier neem de mijne maar. (Gaat weg om een stoel te halen) Zal ik maar een tas meebrengen ook?

Jos Een mes en zo het een en ander. Lekkere koffie.

Karel Neem mijn tas maar. Ik heb er nog niet van gedronken.

Jos Zwart? Waar is de melk?

Frank Hier!

Jos Doe maar! Een grote scheut! In orde. Bedankt!

(Karel brengt stoel en tas naar de tafel, zet zich en begint te eten.)

Jos Lekkere choco, zoals vroeger. Van echte chocolade. Hoe doen jullie dat?

Karel Wat?

Jos Dubbel of enkel smeren?

Frank Volgens godsvrucht en vermogen. Wij zien op gene frank.

Jos Behalve in de schaal in de kerk. Ik heb altijd gedacht dat jij niet meer regelmatig naar de kerk komt omdat je dat nikkelen geld te graag ziet.

Frank En waarover gaat de preek volgende zondag?

Jos Oh! Ik kan nog kiezen. Volgens het bisdom zou het over de verloren zoon kunnen gaan. Maar echtelijke ontrouw ligt me veel beter. En het brengt meer in de schaal ook. (heeft ondertussen zijn boterham gesmeerd) Lekkere choco. Zo gezellig tafelen dat mis ik in mijn leven.

Frank Je moest ook maar pastoor worden.

Jos Ik beklaag het me niet. Alles heeft zijn voor- en nadelen.

Frank Een voordeel is dat je bij goede vrienden choco kunt gaan eten.

Jos En dat je als pastoor niet zoveel wordt tegengesproken.

Frank En dat sommige mensen denken dat je zo hier en daar wat abnormaal bent.

Jos Oh! Dat? Mis! Ik zie ook graag mooie vrouwen.

Karel Ja? En is dat dan geen zonde?

Jos Ik weet het niet.

Karel Ik dacht dat jij alles wist.

Jos De pastoors van vroeger, die wisten alles, dacht men. De huidige generatie pastoors ziet dat anders. Wij zoeken samen op alle vragen een antwoord.

Frank Naast de lekkere choco, wat is de reden van je bezoek?

Jos Biljarten. Biljarten, man.

Frank Biljarten?
 Jos In het gildenhuis mankeren we nog een paar goede biljarters.

Frank Dat is te lang geleden. Daar begin ik niet meer aan.

Jos Zo van die mannen die doordacht en met een straffe stoot...

Frank En die zo nu en dan eens sponsoren, niet?

Jos Gezellige mannen. Die de anderen eens kunnen doen lachen.

Frank Dat zie ik zo in de eerste plaats niet zitten. Op zijn minst moet ik daar nog eens over nadenken.

Els Voor onze paps zou dat een goede zaak zijn. Eens met gezellige mensen kunnen praten.

Jos Maar hij is toch de plezantste van heel het dorp.

Els Op de bank misschien, maar thuis lukt het hem niet meer zo best.

Jos Jullie kennen al zijn moppen al? Daar kan ik inkomen.

Els Hij tapt geen moppen meer de laatste tijd.

Jos Dan begint hij oud te worden.

Frank Versleten. Tot op de draad.

(Els schenkt nog eens koffie in, Karel schikt de toespis op de tafel, presenteert de schotel met brood aan iedereen.)

Jos Chick. Zeg, Frank, ik wist niet dat het hier zo deftig aan toe gaat. Nieuwe stijl? Of is er iets te vieren?

Frank Nieuwe stijl. De jeugd wil zich laten gelden. Zo gebeurt dat vanaf vandaag nu altijd.

Jos Prachtig! Jonge mensen moet je laten werken.

Frank En ze doen het uit liefde!

Jos Ik heb toch de indruk dat er hier vandaag iets speciaals te vieren is.

Frank Pastoors hebben een speciale neus voor indrukken. Maar dit keer heb je

het mis. Er is niets te vieren.

Karel Toch wel.

Els Ze zijn hertrouwd.

Jos Daar wist ik niets van.

Karel Je hebt er niets aan verdiend, bedoel je?

Jos De uitspraak. Jullie zijn gescheiden van tafel en bed. Ik heb er iets van gehoord.

Karel En daarom kwam je eens langs. Dat biljartspelen was maar een voorwendsel.

Jos Misschien kwam ik alleen maar voor de lekkere choco. Gescheiden van tafel en bed. Mooi.

Anja Wat, mooi?

Jos Ik leef al twintig jaar in deze toestand. Wat zeg ik? Tweeëntwintig jaar. En het valt best mee.

Frank Daar wist ik niets van. Leg uit.

Karel Er is dus een vrouwtje in het leven van onze pastoor.

Jos Twee.

Karel Leg uit.

Jos De eerste vrouw heb ik pas jaren nadat ik ze leerde kennen, leren waarderen. De andere leerde ik nog veel later kennen.

Karel Je bent er niet aanstonds aan begonnen.

Anja Jos, dit is misplaatst. Als je als pastoor niet van de vrouwen kunt blijven, dan is dat jouw zaak. Maar hangt zoiets niet aan het klokzeel.

Karel Het begint me meer en meer te interesseren. Wie waren die vrouwen?

Jos De eerste was ... mijn moeder. De andere: de zuster van mijn vader. Zij doet nu nog mijn huishouden. Tweeëntwintig jaar. Al begint ze wat oud te worden. Ik denk dat ik vanaf vandaag zelf de koffie ga op de tafel zetten. Ik heb dat hier nu geleerd.

Karel Onze pastoor en twee vrouwen, dat was iets interessants geweest. Wat een ontgoocheling.

Jos Neemt niet weg dat ik al tweeëntwintig jaar gescheiden leef van tafel én bed. Meestal eet ik alleen en slapen doe ik in de winter met een warmwaterkruik. Van zo een elektrisch deken moet ik niet weten.

Frank Dan ben je een man met ervaring.

Jos Dat is het minste wat je kunt zeggen. Ervaring, man. Het bed is voor jonge veulentjes en oudere mensen. Maar de tafel trotseert de eeuwen. De krant bij het ontbijt. De brievenbus bij het middagmaal en =s avonds het nieuws op de tv. Of gewoon met een flesje wijn en kaarslicht. Maar zo gezellig samen is nog iets anders. Alleen zijn is maar alleen zijn. Soms maak je jezelf wat wijs. Soms mis ik het intiem gesprek. Van mens tot mens. Mijn tante is en blijft een huishoudster. Wat ze denkt en waarom ze iets doet dat kom ik nooit te weten. Wij leven naast elkaar.

Frank Je zou bij mij kunnen komen biechten.

Karel Of bij ons komen eten. Ik kan je meteen inschakelen in de taakverdeling.

Jos Waarom mensen trouwen dat weet ik. Simpel. Waarom mensen scheiden is niet simpel. Ik heb lang gedacht dat dat iets met gekwetste gevoelens te maken had. Maar het is beslist meer. Iets dat lange tijd woekert. Een vraag zonder antwoord.

Karel En hoe zit dat nu met die fameuze afwas?

Jos Zal ik de jonge mensen maar een kans geven?

Els Voor vandaag zijn de taken verdeeld. Vanaf morgen kun je een keukenschortje voorbinden. We hebben er nog eentje liggen met de tekst AGrand chef.≅ Dat was voor paps bestemd. Maar een bankdirecteur met een keukenschort dat kon niet. Pastoors zijn anders. Zij zijn polyvalent.

Jos Een andere keer kom ik zeker helpen. Na het eten, natuurlijk. Het hoeft altijd geen choco te zijn, spek met eieren is ook goed.

Karel Het komt wel goed. Eens het systeem werkt.

Jos (tot Frank en Anja) En, zijn jullie nu jaloers op elkaar?

Frank Jaloers? Waarom?

Jos Ja, waarom?

Frank Ik weet het niet. Jaloers?

Jos Of tevreden?

Frank Het omgekeerde van pas getrouwd. =t Is iets nieuws.

Jos Je bent terug vrij! Ben je misschien blij of zo iets?

Frank Moe. Moe van al die drukte en die komedie daarrond.

Jos Ik ben ermee weg! We biljarten in clubverband iedere dinsdag en donderdag. Nog een goede avond allemaal.

Frank Ik zal je uitlaten. (gaat Jos voor, samen af.)

Karel En wij doen de afwas!

(Karel en Els ruimen de tafel af. Wanneer Frank terug opkomt zit Anja alleen. Zij bladert in een boekje.)

Frank (Na korte pauze) Een glaasje wijn?

(Anja antwoordt niet. Frank af en terug op met een fles, twee glazen en de kurkentrekker. Opent de fles. Schenkt twee glazen in. Zet een glas voor Anja.)

Frank Gezondheid. (Kijkt naar Anja)

Anja (Na korte pauze, neemt glas, kijkt voor zich uit) Gezondheid.

(Frank en Anja drinken.)

Frank En hoe moet het nu verder?

Anja Wat moet er verder?

Frank Verdomme, Anja...

Anja Voor mij moet er niets meer. Dit is een onomkeerbare situatie.

Frank Ik bedoel hier in huis.

Anja Gewoon.

Frank Gewoon?

Anja Zeker. Gewoon. Voorlopig toch.

Frank Ja, eigenlijk is er niets veranderd.

Anja Neen. Er is niets veranderd. Maar alles wordt anders. Gewoon anders.

Frank Ik begrijp je niet.

Anja Toch eenvoudig. Het is uit tussen ons. En voor de schone schijn wonen we voorlopig nog in hetzelfde huis. Dan kan vlug veranderen. Veel kan vlug veranderen.

Frank Als ze het bij mij op de bank te weten komen, dan zal er gelachen worden. Mijn verdere promotie komt in gevaar.

Anja Het personeel zal dat al wel lang weten. En anderen zullen het al wel een hele tijd gevoeld hebben.

Frank Wat bedoel je?

Anja Met wie ben je nog niet naar bed geweest? Je etentjes en studiereizen zijn berucht geworden. Zelfs op de bank waar ik als gewone bediende werk, weet men er alles van. Jij hebt een fameuze reputatie opgebouwd. En zoiets doe je niet op een weekendje. Je moet er jaren aan werken. En dat ben ik beu!

Frank Een soort jaloezie dus. Raar. Wat roddels en ik ben de sigaar.

Anja Jij bent niet de sigaar. Jij bent de overwinnaar van een gevecht en je weet niet eens wie je overwonnen hebt. De fijne en gevoelige kerel die je eens was, jaren geleden, is nu een machtswellusteling geworden. Iedere dag een beetje meer en meer. Onschuldig begonnen, waarschijnlijk. Zo begint alles.

Frank Onschuldig begonnen. Met roddels. En dan meent men iets gezien te hebben. Weer roddels. En dan ben je de sigaar.

Anja Tot ik dertig was, kon de liefde niet op. Dan volgden je promoties en leefde je alleen maar voor je werk. Alleen in de weekends zag je nog de kinderen. Je vrouw alleen maar =s morgens bij het ontbijt, langs de andere kant van de koffiekruik.

Frank Ik dacht dat jij me steunde.

Anja In het begin ja. Toen begreep ik dat er geen weg meer terug was. Wij hoorden niet meer thuis in je eng wereldje. Iedereen in dit huis was eens fier op je. Onze pa wordt directeur van de bank. Je foto in de kranten bij gesponsorde festiviteiten. Recepties en feestjes. Toch hoopte ik nog op een ommekeer. Niets is onmogelijk, dacht ik. Al die jaren voor niets. Al die jaren stond jij centraal in mijn leven. Mijn eigen promotiekansen negeerde ik. Ik was als vrouw bereid voor de kinderen en het huishouden

te zorgen. En jij dacht dat alles zo hoorde. Een vrouw is geen schotelvod, weet je.

Frank Zo heb ik het nooit gezien. Je had toch eens iets kunnen zeggen.

Anja Wanneer je half dronken een kot in de nacht mij wakker maakte, omdat mijnheer ergens een seksfilm had gezien en zich nog eens wilde afreageren? Of wanneer je bij de tv in slaap viel? Heb jij de laatste jaren ooit iets in huis gedaan? Of de gazon afgereden? Of met de kinderen gaan wandelen? Of...

Frank We hadden misschien wat meer met elkaar moeten praten.

Anja Praten? Of een bloempje laten afgeven?

Frank Misschien ben ik wel fout geweest. Onwetendheid.

Anja Het is je overvallen. Je hebt pech gehad.

Frank Zoiets, ja.

Anja En je vrouw had je moeten bijsturen.

Frank Dat was eenvoudig geweest en er was veel voorkomen.

Anja En we waren een ideaal koppel geweest.

Frank Zeker.

Anja Je bent een profiteur. Een nietsnut. Een leegloper. Met jou valt geen boot te bezeilen. Jij bent een egoïst. Een platte egoïst.

Frank En hoe moet het nu verder?

(Geen antwoord. Ze drinken beiden van hun glas. Frank schenk nog eens in.)

Frank En toch wil ik alles terug goed maken. Je houdt nog van mij. Dat voel ik. We gaan samen bouwen aan onze relatie. Jij en ik. We gaan met onze kinderen praten. We gaan...

Anja Neen. Nooit meer. Ik ben terug vrij. Of toch bijna. Maar de volgende stap is niet meer groot. Karel is bijna dokter. Els heeft al een keuze gemaakt.

Frank Els? Daar wist ik niets van.

Anja Als ik opnieuw moest beginnen. Opnieuw...

Frank Ik zal ontslag nemen bij de bank. Ik zal...

Anja Jij? Je doet maar. Er zijn nog mannen in de wereld. Mannen met een hart. Volwassen mannen. Mannen met karakter. Mannen om van te houden.

Frank Ik ben er onderste boven van. Ik dacht dat we het een en ander konden uitpraten. Jij houdt nog van mij. Dat weet ik.

Anja Het enige wat ik je vraag is dat je mij gerust laat. En kun je dat niet dan zal mijn advocaat je wel wat in het oor fluisteren.

Karel (en Els op) Wij zijn klaar met de karwei. Paps, zal ik je meteen inwijden in het huishoudelijk reglement?

Anja Doe dat! Dan heeft hij wat inspiratie. Ik ga slapen. Ik ben moe. (af)

Els Paps, je hebt ons wel uit liefde gemaakt, zeg je altijd, maar vandaag is er toch een bladzijde omgedraaid, niet?

Karel Jij ook wijn, Els? (Neemt twee glazen en schenkt wijn in.)

Frank Een bladzijde? Een heel boek!

Els Een heel boek.

Frank Begin jij nu ook al? Laat me even met rust.

Karel Paps, we willen even met je praten.

Frank Er is genoeg gepraat vandaag.

Karel Paps!

Els En waar ga je slapen, vannacht?

Frank In een bed zeker!

Els Mis. Op de zetel die in het rommelkamertje staat.

Karel Ja, paps! Gescheiden van tafel en bed. In het rommelkamertje tussen al ons jeugdsentiment. Een poppenkast, wat speelgoed en de verroeste kinderwagen.

Els Ik heb al wat dekens en lakens voor je klaargelegd. En een nieuw lampje in de lampenhouder gedraaid. Maar je mag ook bij mij komen slapen.

Karel Of bij mij. Maar ik wroet nogal. Zeg paps, moest je niet naar de dokter, vandaag? Had jij geen afspraak gemaakt met dokter Peeters?

Frank Dokter Peeters? Och, die!

Karel Ja, die. Je stelt altijd maar uit. Je moet gaan.

Frank Waar moeien jullie zich mee?

Karel Zal ik dan het huishoudelijk reglement maar voorlezen?

Frank Morgen.

Karel Goed. Morgen dan. Ik ga ook slapen. Maar beloof me een ding, paps!

Frank Wat nu weer?

Karel Je blijft onze paps. Denk niet dat wij voor iemand gekozen hebben. Jij en mams blijven voor ons dezelfde. Alleen die ruzie moest ophouden, paps. En stel dat je ooit zou verhuizen: hier blijf je steeds welkom.

Els Omdat je ons uit liefde hebt gemaakt!

Karel Slaapwel! (af)

Els Het ziet er niet zo prettig uit. Ook voor ons.

Frank En wat ga je studeren? Heb je al beslist?

Els Neen.

Frank Je mama, Anja, zei dat je al beslist hebt. Verpleegster?

Els Voor ik beslis praat ik nog even met jou. Jij bent mijn paps.

Frank Jullie hebben mij in een mooie situatie gebracht.

Els Wij? Wie?

Frank Jij en Karel.

Els Wat bedoel je?

Frank Die scheiding van tafel en bed, dat was toch een idee van jullie, of niet?

Els Zo kon het niet verder, paps.

Frank Wat was er dan fout?

Els Zo nu en dan eens kibbelen.
Frank Misschien eens per maand.

Els Alle dagen, paps. Ten minste de dagen waarop jij thuis was. Daarbij: mams wilde al een hele tijd weg. Ergens anders gaan wonen. Bij grootvader, in zijn hereboerderij aan de Nete. Wij vinden dit ook niet zo prettig, paps. En weet je wat het ergste is?

Frank Neen.

Els Dat kinderen moeten kiezen tussen hun ouders. Bij mij in de klas zitten zes kinderen van volledig gescheiden ouders.

Frank Voor wie zou jij kiezen?

Els Wij hebben beslist niet te kiezen. Wij trekken geen partij. Wij veroordelen jullie alle twee. En wij steunen jullie. Wij geven jullie nog een kans. Meer kansen zelfs. Alsjeblieft, paps, doe iets nuttigs.

Frank Ik vrees dat het daarvoor te laat is. Het is me allemaal ontgaan. Als een sergeant generaal wordt dan vergeet hij meestal hoe een soldaat denkt. Jij wordt verpleegstertje, niet?

Els Misschien wel. Ik weet het nog niet. Denk jij maar aan die soldaat. Schenk jij nog eens in?

Frank (schenkt voor beiden in) Jij kon ook op de bank komen werken.

Els Zeker niet. Och, daarvoor is het nog veel te vroeg. Geef me nog vlug een zoentje en ga dan slapen. Ik heb mijn lievelingsbeertje tussen jouw lakens gestopt. Mijn liefste knuffel. Morgen zien we wel. Jij blijft mijn liefste paps!

Frank (zoent Els en gaat na en lichte twijfeling richting voordeur) Slaapwel!

Els Waarheen ga jij?

Frank Wandelen. Buiten.

Els Het is veel te koud buiten. En het heeft geregend.

Frank Ja. Het heeft geregend. Het zal wel koud zijn buiten. (af)

(Els kijkt Frank na, spot dooft langzaam nadat de deur terug toe is.)

Einde eerste bedrijf.

TWEEDE BEDRIJF

Enkele weken later.

(De ontbijttafel is gedekt voor drie personen. Anja komt op met een koffiekkan. Zij draagt een zijden ochtendjas. Ergens in een hoek ligt Frank als een rolmops in een slaapzak te slapen. Zijn kleren liggen ordeloos op de vloer. Anja neemt de broek van Frank en haalt iets uit de broekzak.)

Anja Zie hem daar nu liggen. Eén zielige brok ellende.

(Als Frank zich in zijn slaapzak omdraait, kreunt hij pijnlijk.)

Anja Precies een overjarig beer die aan zijn laatste winterslaap bezig is.
(Terwijl zij koffie drinkt) Zal ik hem wakker, of ..? Vroeger, ergens in de middeleeuwen van ons huwelijk, deed ik dat met een zoen of een knuffel, maar nu heb ik meer zin om hem..(Denkt even na) Ach ja, waarom zou ik niet doen?

(Anja gaat naar de CD-speler en zoekt een CD uit.)

Anja Zal hij wakker worden van de zoetgevooisde klanken van heavy-metal of van een stukje dreunende housemuziek? Laat ik maar house nemen, daar houdt hij zeker niet van.

(Indien technisch mogelijk, plaatst Anja een luidspreker dicht bij de plaats waar Frank slaapt.)

Anja En dan nu de apotheose van een niet-alledaags ochtendritueel. (Zij zet de muziek loeihard aan.)

(Frank schrikt, en komt op handen en voeten uit zijn slaapzak gekropen. Hij draagt een ski-muts tot over zijn oren en heeft lange sokken aan die hij over de broekspijpen van zijn piama heeft getrokken.)

(Anja zet de muziek stil.)

Frank Ben je potverdomme helemaal gek geworden?!

Anja Sorry, Frank, ik wist niet dat jij het was die daar lag te kreunen. Ik dacht dat het een reïncarnatie van een oermans was die in onze kamer lag klaar te komen.

Frank Flauw! Héél flauw!

Anja Toch zie je er stralend uit vanmorgen. Je loopt zelfs al een beetje minder gebogen dan gisteren.

Frank Ik voel me geradbraakt.
(Anja gaat zitten, zodat er een blote knie en een deel van haar dijbeen zichtbaar zijn.)

Frank (Kijkt naar haar blote been) Er was een tijd dat je me daarmee kon verleiden.

Anja Waarmee? O, het spijt me. (Zij bedekt vlug haar blote been) Het was echt de bedoeling niet om ...

Frank Doe vooral geen moeite. Trouwens: geen vierkante centimeter van jouw lijf kan me nog bekoren.

Anja Dat weet ik intussen al jaren. Maar ik ben dan ook geen achttien meer.

Frank Dan nog zou ik mijn gezicht naar de andere kant draaien.

Anja Waarom heb je dat niet vierentwintig jaar geleden gedaan? Dan had je nu een hoop ellende minder gehad.

Frank Een mens doet in zijn leven wel vaker domme dingen.

Anja Jij, domme dingen doen? De Übermensch onder de mensen? Dat bestaat niet.

Frank Bespaar me je sarcasme ze vroeg in de morgen, wil je!

Anja Zie hem daar nu staan! Dé grote Frank Vancouver, die zichzelf altijd op de hoogste piëdestal plaatste, geef toe dat hij een fout heeft gemaakt.

Frank Hou op!

Anja Jij verdient een standbeeld voor bescheidenheid, Frankske!

Frank Ach, stik toch!

Anja Dat is weinig origineel, Frank. Jij hebt ooit pijnlijker verwensingen naar mijn hoofd geslingerd. Jammer dat ik ze nooit genoteerd heb.

Frank Je gezanik maakt me misselijk.

Anja Dat gevoel ken ik maar al te goed.

Frank Wil je dan per se ruziemaken?

Anja Wie? Ik? Ik zou niet eens durven!

Frank Je bent anders goed op dreef om mijn dag naar de knoppen te helpen.

Anja Als ik dat zou kunnen: héél graag zelfs.

Frank Zie je wel, dat je op ruzie belust bent.

Anja Het moet niet altijd dezelfde persoon zijn, Frankske.

Frank En noem me toch niet steeds Frankske! Ik haat dat.

Anja Hola, mijnheertje wordt boos. Zal ik alvast gaan liggen en beginnen te bibberen?

Frank Ik ben niet boos. Allesbehalve. Het enige wat ik wil, is dat je me met rust laat.

Anja En ik heb zin om je op stang te jagen. Dus doe ik dat.

Frank Nu, je doet maar. Ik ga naar de badkamer.

Anja Het is nog géén half tien.

Frank Ja, en dan?

Anja Ben je dan al vergeten, dat de badkamer tussen half acht en half tien voor de kinderen en mij is voorbehouden?

Frank Sorry, maar mijn blaas kan géén klok lezen. (Boos af.)

Anja Oei, nu zal hij pas echt boos worden.

(Enkele seconden later staat Frank achter de schermen te tieren en te vloeken.)

Frank (Boos op.) Wie heeft de deur van de badkamer...

Anja (onderbreekt) Ik.

Frank En de reden?

Anja Omdat ik niet wil dat jouw lijfgeur voor half tien =s morgens de lucht in de badkamer verpest.

Frank Waar is de sleutel?

Anja Hier, in mijn rechterzak.

Frank Geef op dat ding.

Anja Geen haar op mijn hoofd denkt eraan om ...

Frank (Boos) Stel je niet zo aan. Ik moet dringend plassen.

Anja Hoe dringend?

Frank Moet ik misschien op mijn knieën vallen en smeken?

Anja Welja, probeer eens.

Frank Kreng!

Anja Je streelt mijn ijdelheid, Frankske!

Frank Wil je misschien dat ik in mijn broek plas?

Anja Doe maar. Daar heb in niet het minste last van.

Frank Anja...Ik smEEK je...

Anja Dat zal niet helpen. Voor mijn part ga je naar buiten of hang je Ahem≡ uit het raam, maar de badkamer kom je niet in.

Frank Hier zul je nog voor boeten. (Vlug af.)

Els (Komt op.) Goedemorgen, ma.

Anja Lekker geslapen, lieverd? Koffie?

Els Als hij maar zoet is. Is pa al wakker?

Anja Hij loopt wel al rond, maar of hij wakker is weet ik niet.

Els Waar komt die zure geur vandaan? Bah, wat stinkt het hier!

Anja Die stank, lieve Els, wordt veroorzaakt door de onvolprezen uitlaatgassen van je vader. Doe daar de geur van overgevoelige zweetklieren bij, en je hebt een perfecte stinkbom.

Els En jij blijft hier gewoon zitten? Spuit dan toch eens met de luchtververser in de kamer.

Anja Ach, een mens wordt daar immuun voor.

dat weet je toch?

- Els Laat ons alsjeblieft voor één keer in vrede ontbijten.
- Anja Dat kan. Maar niet met dat heerschap aan één tafel.
- Frank Eigenlijk ben ik te deftig om met haar aan dezelfde tafel te zitten.
- Els Ook niet nu Karel en ik vakantie hebben?
- Anja Afspraken zijn afspraken. Trouwens, jullie hebben ze zelf op papier gezet. Of niet soms?
- Els Afspraken worden gemaakt om ze te omzeilen.
- Anja Daar doet deze dame niet aan mee.
- Frank Hoor je het, Els? Jouw moeder noemt zich een dame. Geloof me nu, als ik zeg dat ze aan hoogheidswaanzin lijdt?
- Els Paps!
- Anja Ach, laat hem maar zeggen. Sinds hij worstelt met zijn potentie en last heeft van uitblijvende erectie, is ook zijn verstandelijk vermogen drastisch achteruitgegaan.
- Els Is dat waar, paps? En je bent nog zo jong!
- Frank (Boos) Elke man zou impotent worden, als hij een maand met jouw moeder moest samenleven.
- Anja Dat is de verkeerde manier van opwinden, Frank.
- Frank Ik wind me niet op! Zeurkous!
- Anja Ja, ik weet wel dat het moeilijk voor je is om het toe te geven dat je libido de laatste tijd ver beneden nul is, maar de kinderen mogen gerust weten dat hun vader een slome sufkees is in bed. Praat eens met Karel, misschien kent hij een medicament voor je probleem.
- Frank Karel is nog géén dokter; Dat duurt nog minstens ...
- Anja (onderbreekt) Misschien kent hij een professor die...
- Els (onderbreekt) Het is niet leuk meer, mams.
- Anja Ik maak me zorgen over je vader, Els.

Els Als paps op het gebied van seks achteruitboert, daar hoef jij je toch geen zorgen meer over te maken.

Anja Maar wel omdat hij stillaan zijn verstand verliest.

Els Wat heeft dat er nu mee te maken?

Anja Wist jij dan niet, dat je vader één van die mannen is die het verstand niet in het hoofd hebben zitten, maar het tussen hun benen hebben hangen?

Frank Die grofheid siert je niet, Anja.

Anja Maar lucht wel op. En nu verzoek ik je om naar jouw gedeelte van de kamer te gaan, zodat ik in rust en vree van mijn ontbijt kan genieten.

Frank En waar is mijn ontbijt?

Anja Doe zoals ik, en maak het zelf. En nu ... ophoepelen!

Els Ik zal wel even koffie voor je zetten, paps?

(Frank gaat naar zijn gedeelte van de kamer en gaat nukkig op zijn slaapzak zitten.)

Anja Maar eerst ga je je broer roepen voor het ontbijt.

(Els kijkt eens naar Frank en gaat dan af.)

Frank Het is niet eerlijk, dat je me in het bijzijn van de kinderen voor schut zet.

(Anja doet alsof ze niets gehoord heeft.)

Frank Ik zei je iets, Anja!

(Anja geniet zichtbaar van haar broodje.)

Frank Waarom zeg je nu niets? Is het omdat je weet dat ik gelijk heb?

Anja (Kijkt verbaasd rond in de kamer.) Hé, waar zou die tocht ineens vandaan komen?

Frank Goed, ik zwijg al.

(Frank neemt een strijkplank met afgezaagde poten en een lage kruk. Op de strijkplank zet hij een tas en een bordje neer. Uit een rugzak neemt hij een pot confituur, enkele sneden brood en een boterpot.)

Frank Zo, mijn ontbijttafel is gedekt. (Hij merkt dat de pot confituur leeg is.)
Oeps! Dan maar even bij de burens aanbellen.
(Frank gaat naar Anja.)

Frank (Theatraal tot Anja.) Goedemorgen, lieve buurvrouw, mag ik even jouw confituur lenen?

Anja Nee.

Frank Ik zal héél zuinig zijn.

Anja Nee, Frank! En trek die belachelijke muts van je oren, dan versta je me misschien.

(Frank trekt zijn muts van zijn hoofd en laat die duidelijk met opzet in de boterpot vallen.)

Anja Viezerik!

Frank O, sorry! Maar het zal niet meer gebeuren.

Anja Hartevreter.

Frank Van je op te winden krijg je rimpels, lieve Anja. En wees maar een beetje zuinig, want zoveel glad vel heb je niet meer over.

Anja Daarover moet jij je mond houden. Met die baard van een week, zie je eruit als een orang-oetan.

Frank Lieve het gezicht van een knappe orang-oetang, dan dat van een lelijke ...

Karel (Is intussen opgekomen.) Is het weer Ahaartje-pluk≡ vanmorgen?

Frank Hoe kom je erbij, jongen? Je moeder en ik waren elkaars lichamelijke tekortkomingen aan het bewonderen.

Karel Paps, mag ik vanavond je auto lenen?

Frank Natuurlijk.

Anja Geen sprake van.

Karel Maar ik heb vanavond een afspraak met ...

Anja (Onderbreekt.) En ik moet naar een belangrijke receptie.

Frank Maak je maar geen zorgen, jongen. Je moeder neemt de fiets wel.

Anja De fiets? En mijn haren dan? Ik heb pas gisteren tweeduizend frank bij de kapper betaald.

Frank Dus ben je er toch geweest? En ik die dacht dat de brave man niet thuis was.

Anja Onnozel ventje.

Karel Ja, wat is er nu van?

Anja Sorry, Karel, maar ik ...

Frank Sorry, Anja, maar die auto werd met mijn zuurverdiende centen gekocht, dus, ...

Anja En van mijn centen worden elk jaar de verzekering en de wegenbelasting betaald, dus...

Karel Mensenlief! Als het zo moet, neem ik de bus wel of een taxi.

Frank Als ik zeg ...

Anja (Onderbreekt) Wat ga je zeggen?

Frank Wel, dat hij de auto mag hebben. Want ik heb de sleutels.

Anja Helemaal fout, Frankske. Toen jij vanmorgen van je maandelijksse ochtenderectie lag te genieten, heb ik de sleutels gepakt.

Frank (Ziedend) nu ben je te ver gegaan!

Anja Je kunt me echt niet imponeren met je grote mond. Blaaskaak!

Frank Je had toch gewoon de sleutels kunnen vragen.

Anja Dacht je nu werkelijk dat ik zo een onnozel trutteke was?

Frank Onnozel ben je, maar ook een grote, gemene tru...

Karel (onderbreekt) Paps! Vooral dat laatste woord niet zeggen.

Frank Trut! ... O, het spijt me, Anja, maar het woord ontglipte me.

Karel Kinderachtig gedoe.

(Els komt op met de koffie. Frank gaat naar zijn kant.)

Els Paps, hoe lang blijf jij hier nog in de woonkamer kamperen?

Karel
Frank Stel je voor dat er belangrijk bezoek komt.
Belangrijk bezoek? Voor wie dan wel? Niet voor mij!

Karel Voor mams, misschien.

Frank Hooguit is het dan een aanbidder. Maar daar gaat ze regelrecht mee naar
de slaapkamer.

Anja Ik heb geen andere mannen nodig om gelukkig te zijn!

Frank Van mij mag je gerust je gang gaan hoor. Ik steek wel propjes in mijn
oren al je boven bezig bent.

Anja Hoor hem! Jij bent altijd een jaloerse bok geweest. Durfde ik een rok tot
boven mijn knieën dragen, dan stond je gezicht twee weken op onweer.
Lachte ik naar een onbekende man, dan schold je me uit voor een hoer.

Frank Wie een helm bij de hand heeft, zet hem op. Dadelijk vliegen er UFO=s
door de kamer.

Anja Maar jij mocht wel met andere vrouwen flirten en hen bepotelen. Kleur
of ras had voor jou geen belang, als ze maar jonger dan vijftientig
waren.

Frank Dat hoeven de kinderen toch niet te weten! Trouwens, de helft van je
verhaal is gelogen.

Anja Gelogen? Maar ventje toch!

Els Kunnen we het alsjeblieft over iets anders hebben?

Karel Had ik alles op voorhand geweten, dan was ik tijdensde vakantie op mijn
kot gebleven. Dat eeuwige geruzie hier.

Anja Troost je, dat zal niet lang meer duren.

Els Hoe bedoel je, mams?

Anja Niet meer of minder dan dat ik zeg. Gesnapt?

Karel Ga je ons verlaten?

Els Ga jij je lieve, hulpbehoevende kindertjes in de steek laten?

(Anja zwijgt.)

Karel Weet jij wat ma van plan is, pa?

Frank Ik? Ik weet nergens van. Het enige wat ik weet is, dat Els geen lekkere koffie kan zetten. En dat kan jullie moeder wel. Ja, ze heeft ook haar goede kanten.

Anja Dat kan ik van jou niet zeggen.

Els Hopla! Ze zijn weer bezig.

Karel Zullen we de strijdbijl tot na Kerstmis begraven?

Frank Twee weken? Zolang kan je moeder niet ...

Els (onderbreekt) Zwijg, paps!

Karel Om nu terug te komen op je kampeerplaats in de woonkamer.

Frank Ik vertik het om op zolder te gaan slapen. Daar vriest het harder dan buiten.

Karel Koude vrieslucht inademen is gezonder dan ...

Frank (onderbreekt) Dan kan ik me elke morgen als een strijkplank langs de trap naar beneden laten glijden. Stijf bevroren.

Anja Dat zou heerlijk voor je zijn, Frank. Dan had je tenminste elke morgen een stijj...

Els Niet zeggen! Denk aan Kerstmis, mams.

Karel Ik heb een idee. Misschien dat onze buurman Louis van de zolderkamer een knusse slaapkamer kan maken.

Els Hij is gepensioneerd en heeft dus tijd in overvloed. Bovendien is hij handig.

Frank En wie zal dat betalen?

Karel Kom, kom, paps. Met vijfduizend frank ben je al een heel eind op weg.

Frank Het is goed te horen dat jij nog op de kosten van je ouders leeft. De hedendaagse jeugd heeft geen benul van geld.

Anja Niet alleen de jeugd.

Els Wat vind jij van ons voorstel, mams?

Anja Voor mij hoeft hij niet op de zolder te slapen. Hij mag daar gerust in zijn vuiligheid blijven hokken.

Els Wees nu eens ernstig, mams.

Anja Ik ben nog nooit zo ernstig geweest, kindlief. Maar mag ik eens een voorstel doen?

Karel Graag zelfs.

Anja Ik stel voor dat we deze kamer in twee gelijke helften verdelen.

Els Ja...en dan?

Anja Dan zetten we precies op de scheidingslijn een afrastering van twee meter hoog kippengaas.

Karel (En Els samen.) Mams! Alsjeblieft!

Anja Wacht, ik ben nog niet uitgepraat. En daar hangen we dan een bord tegen met de tekst; AOpgepast: gevaarlijk beest. Geen vingers door de draad steken en vooral: niet voeren!≡

Frank Als er een draad komt dan zal het een prikkeldraad zijn. En aan deze kant leg ik dan landmijnen. Durf je één voet in mijn gebied te zetten, dan zal ik met plezier je hersenen van de muur afpellen.

Els Waar halen getrouwde mensen toch die fantasie vandaan, lieve broer?

Frank En waarom mogen kinderen hun ouders niet zelf kiezen, lieve zus?

Frank Ik mocht nog niet eens mijn eigen vrouw kiezen.

Els Het wordt met de minuut ingewikkelder.

Frank Daar, jullie moeders moeder, heeft er destijds voor gezorgd dat we nu dik in de problemen zitten. Ik hoor het haar nog altijd zeggen; AAnja, kindje, een betere jongen dan Frankske zul je nooit vinden. Hij is nu nog maar een lagere bediende, maar wie weet wordt hij ooit directeur≡.

Els Is dat waar, mams?

Anja Je weet toch dat je vader niet van de eerste leugen gebarsten is.

Frank Ik liegen? Weet je misschien ook nog wat die...tang boven aan de trap tegne je zei, toen we de eerste maal samen naar de bioscoop gingen?

Anja Dat ik me moest gedragen, zeker?

Frank Integendeel! Dat jij niet mocht verzetten, als ik aan je borsten en billen wilde komen.

Anja Je had nog altijd kunnen weglopen.

Frank Toen was het al te laat. Ik was verliefd geworden. Smoorverliefd!

Karel Zo, die geschiedenis hebben we ook weer achter de rug. Maar nu hebben we nog steeds geen oplossing voor je huisvesting.

Els Zal ik na het ontbijt aan Louis gaan vragen of hij ...

Anja (onderbreekt) Vragen mag je, maar hij heeft de komende week geen tijd.

Karel Een gepensioneerde die geen tijd heeft? Die bestaat niet.

Anja Ik heb hem namelijk gevraagd of hij deze woonkamer een beetje wil opknappen. Een nieuw behang, nieuwe ...

Frank En zoiets beslis jij achter mijn rug om?

Anja Daar heb ik jouw toestemming niet voor nodig.

Frank O, nee? Als hij durft om hier nieuw behang...

Anja (onderbreekt) Wees gerust. In jouw varkensstal komt hij niet.

(Anja staat op en loopt naar de achterwand.)

Anja Zien jullie dit kleine streepje op het behang niet hier? Wel, dat is precies het midden van de kamer.

Frank Mag ik dat nameten?

Anja Over de volledige breedte van de kamer zal onze lieve buurman ... een muur optrekken.

Els Je bent niet normaal, mams.

Karel In Berlijn breken ze de muur af, en jij ...

Els Waarom, in vredesnaam?

Anja Onderscheid moet er zijn kindlief. Als ik eenmaal mijn promotie heb, wil ik ...

Frank (onderbreekt) Die heb je nog niet! Nog lang niet!

Anja Ik verwacht vandaag de brief die mij de zekerheid geeft.

Frank In die commissie van toezegging zitten mensen met verstand.

Anja Juist daarom werd ik uitgekozen. Trouwens, diezelfde commissie heeft er voor gezorgd dat jij gedegradeerd werd.

Frank Allemaal vriendjespolitiek.

Anja Jij voldeed niet meer, Frank! Jij kon je taak niet meer aan! Te jong om met pensioen te gaan, en te oud om ... om ...Daarom heeft de medische raad je voor onbepaalde tijd naar huis gestuurd.

Frank Maar niet dat ik ziek was! (boos) En nu wil ik dat iedereen zwijgt en eet! (Hij gaat naar zijn kant van de kamer.)

Els Zullen we niet eerst samen een kerstliedje zingen, paps? Iets over vrede... of zo?

Frank (boos) Potverdomme! Die koffie smaakt naar zweetvoeten!

Karel Mams, kan ik straks eens met jou praten? Liefst onder vier ogen.

Anja Als je maar niet van me verlangt dat ik me met je vader verzoen.

Els Waar zullen we nu dit jaar de kerstboom moeten zetten, als ...

Frank (onderbreekt) Daar, bij madame het diensthoofd, want in een varkensstal passen geen lampjes en gekleurde ballen.

(De bel van de voordeur rinkelt.)

Anja Dat zal de buurman zijn met zijn timmergerief.

Frank Misschein is het een varkenskoopman of een leverancier van krachtvoer.

Els Zal ik dan meteen honderd kilo voor jou bestellen, paps?

(Els af.)

Karel Paps, heb je nu een afspraak met de dokter gemaakt?

Frank Ik ga wel naar een veearts, als ik iets mankeer.

Karel Je hebt het me beloofd, paps.

Frank Ik ben niet ziek, jongen! Het heeft allemaal met mijn leeftijd te maken.
(Els op met telegram.)

Els Voor jou, mams.

Anja (Opent vlug het telegram.) Dat zal zeker mijn ...(leest. Dan verheugd)
Yes! ... Yes! ...Hier staat het, zwart op wit!

Frank Moet je daarvoor zo zot doen?

Anja (Gaat naar Els en Karel en laat hen het telegram zien.) Hier staat het: met
ingang van 1 januari word ik diensthoofd.

Frank Nu dan ... gelukkig voor mij.

Karel Voor jou?

Frank Dan zal je moeder voortaan minder thuis zijn. Minstens drie avonden per
week tot na middernacht vergaderen, twee avonden van huis wegens
sociale verplichtingen en de rest van de week met steeds een andere vent
in een hotelkamer.

Anja Wie zal me tegenhouden? Ik ben toch een vrije vrouw...of niet soms?

Els En wie doet dan de huishouding?

Frank Ik in geen geval.

Anja Ook voor een huishoudster heb ik gezorgd.

Karel Het geluk lacht je toe, paps. Misschien is het wel zo een dartel jong ding
dat hier voortaan door de kamer fladdert.

Anja Dartel is ze wel, maar niet zo jong meer.

Karel Laat paps nu niet langer in spanning en zeg wie die nimf is.

Anja Trees, de buurvrouw.

Frank Wat? Die kanalje komt hier niet in huis!

Anja Het spijt me voor jou, Frankske, maar ik heb haar een contract voor een
jaar aangeboden.

Frank Dan pak ik nog vandaag mijn koffers.

Anja Als je even wacht, helpt ze je misschien.
Els Ik ga me wassen en omkleden. (wil afgaan)

Frank (kijkt op horloge) Hier blijven!

Els Waarom? Het is al ...

Frank Juist daarom. Vanaf half tien is de badkamer voor mij! (loopt vlug af)

Anja (tot Karel) Je wilde met me praten?

Karel Paps is zeker dan wij durven denken, mams.

Anja Aanstellerrij, noem ik dat. Wie zijn macht verliest, reageert anders in de nabijheid van anderen.

Karel Hij moet naar de dokter voor het te laat is.

Anja Hij is oud en wijs...nu ja wijs, genoeg om over zijn gezondheid te waken.

(De bel van de voordeur rinkelt)

Els Zal de jongste dan maar weer opstaan en zich uitsloven voor de oudere generatie? (af)

(Dan komt Louis op, hij heeft alle gereedschap bij)

Louis Goedemorgen, mevrouw Anja en jonheer Karel.

(Terwijl hij zijn gereedschap neerlegt, fluit hij een vrolijke melodie.)

Anja Je bent zo goed gemutst, buurman?

Louis Ja, zie je, mijn Trees heeft me vanmorgen nog een complimentje gemaakt. Volgens haar ben ik nog steeds dezelfde vurige minnaar als twintig jaar geleden.

Trees (Op. Zij draagt een slijpschijf) Moet ik dan altijd het zwaarste stuk getuig dragen, proffiteur?

Louis (tot Trees) Leg daar maar neer, schat. (Geeft Trees een zoen op haar wang.)

Trees Eéntje maar? Zo een slijpschijf is minstens twee zoenen waard.

(Louis geeft Trees nog een zoentje.)

Louis (Tot Karel) Ik moet nog hout gaan halen, help jij even, Karel?
(Louis en Karel af.)

Trees (Snuift in de lucht.) Ik wil niets zeggen, maar toch zeg ik dat het hier naar kattenpis ruikt.

(Frank komt op. Nog steeds heeft hij zijn piama en zijn sokken aan.)

Trees (Met rug naar Frank; heeft hem niet horen binnen komen.) En die stank wordt steeds erger.

Frank (nors tot Trees.) Wie heeft jou hier binnengelaten?

Anja Hou je fatsoen, Frank!

Trees (tot Frank) Potverdorie, jij bent die wandelende beerput.

Frank Een goed varken moet stinken, nietwaar Anja? En wil je me nu met rust laten? Allemaal?

Trees Maar zo niet, hé manneke! Jij gaat die vodden van je lijf doen. En wel onmiddellijk. Of wil je misschien dat we volgende week allemaal onder de luizen en de schurft zitten?

Frank Waar bemoei jij je mee? (Gaat nukkelig op zijn slaapzak zitten)

Trees (naar Frank toe en wil zijn piama broek uittrekken) Hier met die vlooiennest! (Zij gaat boven op Frank zitten)

Frank Blijf van mijn lijf!

Trees Nu kun je kiezen: of je doet die kleren uit, of ik haal mijne Louis zijn spuitbus met insectenverdelger.

Anja Werk dan toch een beetje mee, Frank. Je weet toch hoe Trees op properheid gesteld is.

Frank Als ik wil stinken, dan stink ik.

Trees Maar niet in een huis dat ik moet onderhouden! Wacht maar, manneke, met deze Trees valt niet te spotten. (Zij gaat boos af)

Anja Waarom moet jij toch altijd tegendraads zijn? Nu heb je die arme vrouw gekrenkt.

Frank Dat kan me geen bliksem schelen. (Hij kruipt helemaal in zijn slaapzak.)

Anja Een mens zou nog medelijden met hem krijgen. (gaat af)
(Trees op met hogedrukreiniger, of met een tuinslang. Zij stampt tegen de slaapzak.)

Trees Hé, vies mannetje, ik heb een verrassing.

Frank (met trillende stem) Laat me gerust! Ik wil niemand meer zien! (Begint te snikken.)

Trees Frank? Wat scheelt er, jongen? Zal ik even bij je komen liggen?

Frank Lazer op!

Trees Komaan, vertel je verdriet eens tegen Trees. (Zij trekt die slaapzal van Frank weg.)

Frank (wrijft nijdig een traan weg) Ik heb niks te vertellen. Alleen maar dat ik de miserie hier kostbeu ben.

Trees En hoe komt dat?

Frank Dat moet je aan de dame des huizes vragen.

Trees Natuurlijk is zij de schuld van alles. Ik ken dat. Jij zult wel nooit iets verkeerd gedaan hebben.

Frank Ik ben ook geen heilige geweest, maar...

Trees (onderbreekt) Dat zijn we immers geen van allen. Zal ik jou eens iets vertellen?

Frank Ik hoef geen preek. Van niemand!

Trees Mijne Louis en ik zijn al dertig jaar getrouwd en we houden nog altijd even veel van elkaar als toen de eerste dag. En weet jij hoe dat komt?

(Frank trekt met zijn schouders.)

Trees Omdat wij nooit water bij de wijn gedaan hebben.

Frank Als je niets beters weet, dan...

Trees Vanaf onze eerste trouwdag hebben wij wijn bij de wijn gedaan. Als je beiden klare wijn blijft schenken, dan blijft de balans in een huwelijk gelijk.

Frank Wijn bij de wijn? Dat heb ik nog nooit gehoord.

Trees Maar het is de waarheid, Frank.

Frank Dat kan allemaal wel zo zijn, maar voor ons huwelijk is het toch te laat.

Trees Voor liefde en verdraagzaamheid is het nooit te laat. Als alle koppeltjes, die hun huwelijk niet meer zien zitten, elk aan een nieuwe fles wijn zouden beginnen, dan verdienen die advocaten een pak geld minder.

Frank Ik zou wel willen, maar Anja niet.

Trees En waarom zij niet, denk je?

Frank Als je het per se wil weten, vraag het haar dan!

Trees Welke vrouw wordt er nu wild van een vent die zich twee weken niet meer gewassen of geschoren heeft?

Frank Alsof dat een reden zou zijn.

Trees Jij wilt het potverdorie zelf, dat ze niet meer van je kan houden.

Frank Welja! Geef mij maar weer alle schuld.

Trees Door hier in die luizennest te blijven zitten, maak je het alleen maar erger! En bovendien heb je ook nog twee schatten van kinderen, Frank.

Frank Ach, hooguit nog drie jaar en dan zijn de kinderen de deur uit. Zij redden zich wel.

Trees En wat ga jij ondertussen doen?

Frank Tijd brengt raad.

Trees Nee, knuppel van een vent! Jij moet je lijf verzorgen en de scherven van je huwelijk lijmen.

(Trees wil afgaan.)

Frank Trees...eh...

Trees En zeg nu niet dat je scheerapparaat stuk is of dat er geen zeep meer in de badkamer is.

Frank Er is nog méér aan de hand, Trees. Maar daar praat ik liever niet over.

Trees Ja, dan moet je het zwijgen.

Frank Het is nogal een delicate kwestie. Karel zegt dat ik ...ziek ben.
Trees Dan moet je naar een dokter gaan.

Frank Misschien heb ik wel...

Trees (onderbreekt) Misschien? AMisschien≡ is geen diagnose. Ga je wassen en scheren en doe behoorlijke kleren aan, dan maak ik intussen een afspraak bij de dokter.

Frank Néé! Dat regel ik zelf wel.

Trees Dan wil ik er ook geen gezeur meer over horen.

(Trees wil afgaan.)

Frank Trees! Ik ...eh...Zul je over ons gesprek niets tegen Anja zeggen?

Trees Als je me belooft dat je de nodige inspanningen zult doen om je vrouw terug te krijgen.

Frank Vlugger gezegd dan ...

Trees (onderbreekt) Probeer eens met een fles champagne of een bloemetje. Desnoods maak je haar op een gezonde manier jaloers.

Frank Anja...jaloers? Nee, daar trapt ze niet in.

Trees Dan ken jij de vrouwen niet, Frank. Er is niets zo hebberig als een vrouw die jaloers is.

Frank Dat gaat averechts werken. Het is toch omdat ik vroeger met andere vrouwtjes aan de zwier ging dat Anja wilde scheiden.

Trees Deze keer moet je het subtieler doen. Anja moet met open ogen in de valstrik lopen.

Frank Maar wat moet ik dan doen, als zij met een andere man aanpapt?

Trees Jaloers worden! Desnoods ga je met die kerel op de vuist. Daag hem uit voor een duel!

Frank Ik? Vechten? Heb je niet een voorstel dat geen pijn doet?

Trees Je kunt niet verliezen als je om haar geeft! En nu naar de badkamer. In

looppas!

(Frank af, enkele seconden later komt hij terug op. Trees is weg. Hij kijkt of hij alleen in de kamer is en gaat naar de telefoon. Hij zoekt een telefoonnummer.)

Frank Trees heeft me op een geweldig idee gebracht.

Frank (Draait nummer en wacht op aansluiting.) Hallo...Liesje? Met Frank hier... Frank Vancouver. Luister eens even: ik zit met een probleem en jij moet me helpen. Anja heeft namelijk een promotie op haar werk gekregen en nu wil ik haar met een geschenk verrassen ... Waarom ik dat aan jou vraag? Jij bent toch altijd haar beste vriendin geweest, of niet? Nu is het de bedoeling dat jij me helpt bij het kiezen van dat geschenk. En het liefst nog vandaag. Kan dat? ... Prima. Maar je mag niets tegen Anja verklappen. Afgesproken? Kom zo snel als je kunt, Liesje. (hoorn af)

(Al fluitend gaat Frank af.)

(Dan komen Louis en Karel op met een stapel hout en nog gereedschap.)

Louis (tot Karel) Help jij me even met meten?

(Terwijl ze meten, maakt Louis aantekeningen.)

Louis Zijn alle dingen in de kamer verdeeld?

Karel Eh... Ik geloof van wel, ja. Alles wat aan déze kant staat is voor mams.

Louis (zoekt het streepje op de achterwand) En de televisie dan? Die staat precies in het midden onder dat streepje.

Karel Wacht, hier moet ergens een lijst liggen waarop de verdeling staat. (hij zoekt) Gevonden! (hij leest) De tafel... de stoelen ... de schilderijen ... Maar er staat niets vermeld over de televisie.

Louis Dat is géén probleem.

(Louis zet een veiligheidsbril op en doet handschoenen aan.)

Louis Ga meer even opzij staan.

Karel Jij gaat toch niet...?!

(Louis zet de slijpschijf aan. Als hij aan de televisie wil beginnen, komt Anja op.)

Anja (Trekt vlug de stekker uit.) Buurman! Ben je gek geworden?!

Louis Ik gek? Ben je gek? Ik probeer hier alleen mijn werk te doen.

Karel Wie krijgt de televisie, mams?

Frank (Komt intussen op.) Geef die maar aan je moeder.
(Frank is gewassen en geschoren en draagt een moderne outfit. De anderen weten niet wat ze zien.)

Karel Pa?

Anja Ben jij dat, Frank?

Frank Wat scheelt er? Heb ik iets verkeerd gedaan?

Karel Hij heeft zelfs aftershave gebruikt. Dit moet is tegen Els gaan zeggen.
(lopend af)

Frank (tot Louis) Lukt het een beetje, buurman? Als je bij Anja klaar bent met behangen, mag je bij mij beginnen.

Louis Ik moet eerst die scheidingswand plaatsen. Of hoeft die misschien niet meer?

Frank Toch wel. Misschien komt ze nog goed van pas. Privacy, nietwaar?

Anja (tot Frank) Waarom ben je zo ... zo...

Frank Hoe bedoel je, liefste...eh... Anja wil ik zeggen?

Anja Je baard is weg ... Je stinkt niet meer... Je...

Frank Dat heeft zijn reden.

Anja Wat ben je van plan?

Frank Te veel om in een adem te vertellen.

(Al zingend gaat Frank af.)

Anja Zou het dan toch waar zijn dat hij zijn verstand op de verkeerde plaats heeft zitten?

(De bel van de voordeur rinkelt.)

Trees (Roept van achter de schermen.) Ik doe wel open, mevrouw Anja!

(Even later verschijnt Liesje in de kamer.)

Liesje Dag, Anja. Ken je me niet meer?

Anja Liesje? Natuurlijk ken ik je nog! Hoe gaat het met je?

Liesje Last van kleine rimpeltjes, maar voor de rest voel ik me goed.

Anja Mijn god, hoe lang heb ik jou al niet meer gezien?

Liesje Sinds de dag dat je met Frank trouwde.

Anja En vertel eens: getrouwd? En heb je kindjes? ...Werk je buitenshuis?

Liesje De eerste twee vragen nee, de laatste vraag ja.

Anja Welke goede wind waait je eigenlijk naar hier?

Liesje Eh...de gewone wind. Niets speciaals.

Anja Gewoon? Zomaar een bezoekje?

Liesje Ik moest toch in de buurt zijn, en toen dacht ik...

Anja Toch vind ik het lief, dat je me komt bezoeken. Lust je koffie ... of thee?
Op iets sterkers, misschien?

Liesje Zoveel tijd heb ik niet. Ik heb een afspraak met ... eh ...

Anja Met de tandarts hier in de straat?

Liesje Nee. Eigenlijk heb ik afgesproken met ... (dan komt Frank op en Liesje
roept blij.) ...Frank!

Frank Je bent keurig op tijd, maar dat past bij een echte dame. Nietwaar, Anja?

Anja (Totaal van streek.) Ga jij met ...?

Frank Voor wie was die vraag bestemd, Anja?

(Anja kan geen woord meer zeggen.)

Frank Zullen we dan maar, Liesje? (Hij neemt haar bij de arm en samen gaan ze
af.)

EINDE TWEEDE BEDRIJF.

DERDE BEDRIJF

Enkele dagen later. Een muur verdeelt de plaats netjes in tweeën. Achter en voor de muur is er echter nog ruimte. Hout en karton kunnen voor de muur gebruikt worden. Er kan ook prikkeldraad geplaatst worden. Een vlaggetje met de tekst Aniemandsland≡ wordt vooraan geplaatst. Langs de zijde van Frank is een hangmat geplaatst. Frank slaapt daarin. Verder: een klein tafeltje, twee stoelen en wat attributen. Ook de telefoon staat langs de zijde van Frank. Lege flessen champagne en damesondergoed liggen verspreid op de vloer. Alles laat vermoeden dat er de vorige avond een geweldige fuif heeft plaats gehad.

Langs de zijde van Anja is alles netjes en functioneler. Er staat zeker een tafeltje met 4 stoelen en een spiegel.

Iedere zijde heeft een eigen kleur. Bovenaan de muur is langs iedere zijde een grote vlag geplaatst in de kleur van de bewoner. Bijvoorbeeld: de zijde van Frank is licht blauw, zijde Anja is geel.

Gekraai van een haan (zijde Frank), enkele kippen antwoorden zijde Anja. Sterker geluid van de haan, antwoord van meerdere kippen. Gekraai van meerdere hanen en antwoord van een ganse batterij kippen.

Trees op in speciale kledij: ene zijde in de kleur van Frank en de andere zijde in de kleur van Anja.

Trees

Als dit geen gekkenhuis is dan bestaat er geen! (Naar hangmat toe) Die ezel slaapt nog. Vroeger was Frank een mooie man. De laatste dagen heeft hij een kromme nek gekregen. En wallen onder zijn ogen. En varkenshaar!

(Neemt scheepsfluitje en blaast erop. Geen beweging. Af en terug op met grote trommel. Ook daarvan wordt Frank niet wakker. Trommel weg. Zij roept nu zoals in het Britse parlement.)

Orde! Orde! (na korte pauze) Opstaan, verdomme! Niets is zo lastig dan een slapende vent wakker maken. Venten slapen als ze wakker zouden moeten zijn, en zijn wakker als ze zouden moeten slapen. Zelfs mijne Louis is van dat soort. Maar die heb ik al bijna getemd. Deze kerel is nog een stukje verder gemoderniseerd. Mister hangmat. Heen en weer. Heen en weer.

(Naar hangmat toe. Het voorste gedeelte van de hangmat is met een touw over een omloopschijf bevestigd. Trees maakt de koord los en laat de hangmat zakken, langs de voorzijde. Zij doet dit bijna militair, zoals het strijken van de vlag.)

Orde! Orde! Opstaan, verdomme! Net een koekoek zonder pluimen. De hangmat is de ideale droogkast voor mannen. Hoog en droog. En heb je toevallig een man nodig: vlag half-stok!

Frank

(Ontwaakt) Hoe, hoe laat is het?

Trees Veel te laat. Hop, bedje uit! Trees houdt van discipline.

Frank Ik dacht dat jij de huishoudster was. Een beetje meer respect voor rust en privacy...

Trees De tijden zijn veranderd.

Frank Ja, maar ...

Trees Niets te maren! De eerste dagen liep ik hier rond en wist niet wie ik raad moest vragen.

Frank Ik was hier toch steeds de baas, dat wist je toch?

Trees AWas \cong is voorbij. Anja betaalt, dus is zij de baas. Na mij.

Frank Zij betaalt met mijn geld.

Trees Staat jouw kop op die briefjes? Niet gezien. Je zult je deel wel betalen, vermoed ik.

Frank Ja, ja...

Trees Dit is hier geen normaal huishouden.

Frank Nee, nee... En ook geen normale huishoudster. Nee, nee...

Trees Nee, nee. Dit is een bunker in niemandsland. Pinnekesdraad om het mijnenveld af te bakenen. Geef mij dan maar wolfijzers en schietgeweten: véle veiliger!

Frank En hoe laat is het?

Trees Tijd om je leven te beteren.

Frank Wat heb jij tegen mijn nieuw leven? Alles lacht me toe!

Trees Dat zie ik. Jouw nieuw leven! Een koekoek zonder pluimen. Hier valt wat op te ruimen.

Frank Poten af. Hoe laat is het?

Trees Tijd om je leven te beteren.

Frank (Kijkt om uurwerk.) Verslapen! Ik ben verslapen!

Trees Dat kan niet. Jij kunt niet verslapen. Als je slaapt hang je hoog en droog.

Als je wakker bent loop je in de weg. En doe je niets anders dan eten en zeveren.

Frank Ik ben verslapen, zeg ik. Verslapen. Mijn afspraken!

Trees Dat leventje van afspraken en een volle agenda is voorbij.

Frank Een nieuw leven. Een nieuw leven, een andere agenda, een andere vrouw...

Trees Jij laat me lachen en je weet dat mijn neusgaten dan pijn doen! Jij een nieuw leven.

Frank Je weet toch dat het tussen Anja en mij niet zo best boterde?

Trees Van gehoord, ja.

Frank Het kon zo niet blijven duren.

Trees Neen. Er moest een muur komen. Een muur met mijnenveld.

Frank Zij was eigenlijk goed genoeg. Maar er ontbrak iets.

Trees Pit.

Frank Juist. Als vrouw van een directeur kon dat niet. Voor het huishouden was en is iedereen goed genoeg, zie je...

Trees Wat?

Frank Voor het huishouden was ze goed genoeg.

Trees Let op voor mijn status, Frank. Respect. Of ik haal er de vakbond bij.

Frank Ik wil zeggen dat ze voor het huishouden goed genoeg was, maar dat...

Trees Herhaling. Verder...

Frank Ze straalde niet genoeg uit.

Trees In bed was ze wel goed genoeg, vermoed ik.

Frank Och, wat heeft het voor zin... Het bed? Is de badkamer vrij?

Trees (Kijkt op haar uurwerk, een grote zakhorloge.) Neen. Raadpleeg het reglement van inwendige orde, dat Els en Karel hebben opgesteld.

Frank Hoe moet ik me dan wassen?

Trees Niet.

Frank Dat is erg.

Trees Niets aan de hand. Hoe kun jij nu zwart zijn? Van wat?

Frank Hoe moet ik mij dan opfrissen?

Trees Ja, hoe moet dat dan?

Frank Ja, hoe moet het dan?

Trees Jij moet je niet opfrissen. Je stinkt maar een beetje. En dan?

Frank Verdomd! In mijn positie...

Trees Het verschil tussen jou en een landloper is dat je hangmat binnen hangt.
En er wat lege champagneflessen rondslingeren.

Frank Ik wil me eens goed wassen.

Trees Daar is niemand mee gediend.

Frank Maar ik kan mijn ogen niet openhouden!

Trees Dat is niet nodig. Ik zie genoeg.

Frank En ik dan?

Trees Wat is er van ik?

Frank Als ik blind word?

Trees Dat is dan een ramp.

Frank Natuurlijk is dat een ramp. Een echte ramp.

Trees Een half jaar te laat.

Frank Ja?

Trees Een half jaar te laat.

Frank Ja?

Trees Natuurlijk. Stel dat je in je goede tijd blind was geworden, dan had er nu geen muur in de living gestaan. Ben je al gewassen? Neen? (Neemt kom met water, maakt haar vingers nat, raakt Franks borst en voorhoofd aan.) Gedaan. De rest kan met de wekelijkse wasbeurt. Wanneer je onderbroek en kousen ververst.

Frank En wanneer gaan we eten?

Trees Zodra tafel één honger heeft.

Frank Tafel één?

Trees De tafel van mevrouw Anja.

Frank O, die van over de muur. Ben je zeker dat die vannacht niet is vergeten te ademen? Je weet het: het is zo gebeurd.

Trees Vrouwen zijn niet zo dom dat ze zoiets vergeten.

Frank En wat eten we?

Trees Wat de pot kookt. En =s morgens is dat niet veel.

Frank Maar je riep toch iets van spek met eieren...

Trees Je was dus al wakker. Morgen wekken met een kom water.

Frank Spek met eieren is goed voor mij.

Trees Dat wil ik wel geloven. Gisteren stond dat op het menu. Het zal vandaag heel wat minder zijn. Lang slapen en dan nog van je oren maken. Maar...

Frank Maar wat... Treesje...

Trees Zeg maar Trees, heb je mij al eens goed bekeken? Full model! Treesje! Trees.

Frank Spek en dan ...

Trees Je kan geluk hebben. De laatste tijd botert het niet meer zo best tussen het fornuis en mij. Eigenlijk was dat vroeger ook al zo. Wat niet mislukt is niet eetbaar: te veel gekruid of te weinig vlees voor het toegediende zout. En de maden kruipen soms uit het spek.

Frank Wat een miserie, wat een miserie!

Trees Kleed je. We gaan zo eten. Ik voel het. (Wil afgaan.)

Frank Je zou voor een lekker ontbijt kunnen zorgen.

Trees Misschien wel. Ik ben omkoopbaar. Corrupt.

Frank Wat bedoel je?

Trees Niets. (Steekt hand uit.)

Frank (Neemt geld uit broek die op de grond ligt en geeft geld aan Trees.)

Trees Ik zal eens met dat kookfornuis praten.

Frank Spek met eieren en...

Trees Ja, ja! Ik weet het wel. Maar het kan altijd tegenvallen. (Af en terug op.)
Zeg, Frank, was het een ... blondje?

Frank Een blondje? O! Waar bemoei jij je mee? Tafel één heeft personeel nodig! Hop!

Trees (Af en terug op.) Een bruintje?

Frank Eén bruintje én één blondje.

(Trees af. Frank hangt een grote handdoek op een stoel en daarachter kleedt hij zich aan.)

Frank (Roept.) Tafel twee mag bediend worden. (Zet zich aan de tafel, wacht op het ontbijt.)

(Op in ochtendjapon. Helemaal vooraan naar publiek. Frank kijkt met bewondering naar Anja. Traag kijkt Anja naar Frank.)

Frank Goede morgen, buurvrouw. Lekker geslapen? Van een arrogante man met behaard bovenlijf gedroomd?

Anja Morgen!

Frank Bijzonder aangenaam een mooie buurvrouw te zien net voor het ontbijt. Het scherpt de eetlust. Wat kookt de pot? Wat jammer dat ik je vroeger niet zo mooi vond!

Anja Goede morgen!

Frank (Naar Anja toe.) Het wordt een mooie dag, niet?

Anja Regen! Onweer! (Traag terug naar haar tafeltje.)

(Els en Karel op. Geven Anja een zontje en willen naar Frank toe. Frank is op dat moment aan het opruimen en voelt zich betrappt.)

Karel Goede morgen, paps. Grote kuis?

Els Goede morgen, paps! Mogen we even...

Frank Neen, neen! Dit is privaat eigendom.

Karel Een privaat mijnenveld wil je zeggen. Help ik even ...

Frank Ik red het wel alleen.

Karel Ja, je hebt de boel alleen vuil gemaakt. Of was er echt gezelschap?

Frank Blijf aan de andere kant.

Karel Wij worden verwacht aan tafel één. Toch wil ik nog even tijd maken, zie je.

Frank Blijf aan de overkant!

Els Wij hebben al een afspraak. Wij weten waar we moeten zijn. En waar we welkom zijn. Afspraak is ontbijt aan tafel één.

Frank Afspraak? Wie maakt er hier afspraken? Tel ik dan niet meer mee?

Els Neen, paps. Jij telt niet meer mee. Alles heeft zijn tijd, zie je...

(Els en Karel naar tafel één, zetten zich. Trees op met pan met spek en eieren in gedeelte van Frank. Frank veert recht. Maar Trees wil naar tafel één gaan.)

Frank Ho, Trees, een ogenblikje. (Kijkt wat er in de pan is.) Trees, die pan...

Trees Ik ben weer verloren. Het kookfornuis is soms weerbarstig.

Frank Je zei toch spek met eieren.

Trees Dat was de bedoeling. Het is wat misgelopen.

Frank Zo precies wel, ten minste een beetje toch. Maar ik kan me ermee verzoenen. Zet maar neer!

Trees Er valt over alles te praten. Je kunt mij stimuleren. (Maakt gebaar dat hij best een centje kan geven aan Trees.)

Frank Hier! Voor de zwarte negertjes! (Geeft briefje aan Trees, die behendig

wegstopt. Frank zet zich en hoopt op bediening.)

Trees (Stapt echter behendig naar tafel één, draait zich nog eens om.) Ik kom nog terug. Vandaag!

Trees (Stapt vlug naar tafel één, zet pan neer, bedient Anja, Els en Karel.) Lekker, lekker! Dankzij de goede relatie die ik met het kookfornuis heb! Lekker! (Af met lege pan. Terug op met koffie. Bedient.) Koffie aan bed of aan de ontbijttafel is nog genietbaar. Maar koffie in de hangmat is niet alles.

Anja Hij mag ook op de grond gaan liggen. Hij zal dat toch wel weten?

Trees Hij mankeert iets, maar ik weet niet wat. Wakker is hij al. Zeker langs ene kant.

Anja Wat eet hij?

Trees Voorlopig nog niets. Misschien overjaarse eieren. Mooi zwart van binnen.

Anja Zou hij hier nog lang blijven? Ik had gehoopt dat hij...

Trees Ik wil het hem wel eens vragen. (Steekt hand uit.) Het hoort eigenlijk niet tot mijn djop, zie je... (Anja doet teken dat ze Trees wel een geldstukje zal geven.)

Anja De volledige scheiding kan nog wel een tijdje aanlopen. Ik zal mijn advocaat eens aanporren.

Trees (Neemt koffiekkan en tas en zet zich aan de tafel van Frank.) Heerlijke koffie. (Schenkt voor zich in.) De burens willen weten wanneer je opkrast. Het zal niet lang meer duren, peis ik?

Frank Wat zeg je?

Trees Je varkensstal stoort de burens. Je moet weg. Het kapitaal wil je weg. Clochards lopen overal in de weg.

Frank Zo. Je ziet toch dat ik net aan een nieuw leven begonnen ben. Alles lacht me toe!

Trees Zo een geluk moet ik ondersteunen. Ik kom zo met het ontbijt. Dat verdornd fornuis ook weer. Wil ik je eens wat vertellen... (Doet teken dat zij graag een centje ontvangt voor wat informatie.)

Frank Laat maar. Het wordt te kostelijk.

Trees Zoals je wil! Ik breng meteen je ontbijt.

Frank Alsjeblieft, Trees. Ik barst van de honger!

Trees Gezonde eetlust. Mooi! (af)

(De telefoon gaat. Frank neemt de draagbare telefoon en gaat helemaal vooraan staan, zodat Ade burene het goed kunnen horen.)

Frank Hallo! Zo! Ben jij het? Van een verrassing gesproken! Het nieuwste model van Mercedes zeg je? Toch geen klein doosje? Natuurlijk uit de reeks van de 300. Dat lijkt er al op. Neen. Dat niet. Alles erop en eraan. Alles met één hand te bedienen. Mijn andere hand is al bezet, zie je. (lacht) De prijs is niet zo belangrijk. Kwaliteit en service. Moet ik nu echt kiezen tussen een bar en een tv-circuit? Maar man toch! Zo hoor ik het graag. Ja, ik kom eens langs. Dag!

(Anja heeft met stijgende belangstelling het gesprek gevolgd.)

Trees (Luidt met scheepsbel, legt die neer. Met dienbord naar Frank. Houdt het dienbord zo hoog dat Frank niet kan zien wat erop staat.) Dinner is ready!

Frank Je bent een schat. Soms.

Trees (Zet kommetje met chips op de tafel.) Leuk, niet?

Frank Verdomd, Trees!

Trees Die van hiernaast waren je voor! Zo is het leven. Maar deze chips is vers.

Frank En is er geen koffie, of zoiets?

Trees (Giet van de flessen champagne die op de grond liggen de overschotjes bijeen en serveert.) Echte champagne. Smakelijk! (af)

Frank Champagne met chips. Héérlijk. (Telefoon gaat. Frank met chips in de hand naar de telefoon. Neemt af en naar de voorzijde toe.) Dag dokter! Zo vroeg in de morgen? Goed nieuws kan niet wachten. Dat doet me echt genoeg. Je wilde mijn dag meteen goed maken? Ik ben al aan de champagne! Neen, overschotjes! Die pilletjes moet ik niet nemen? Prachtig. Dat is pas goed nieuws! Dank je, dokter! (telefoon neer. Anja heeft aandachtig het gesprek gevolgd.)

Trees (op) De telefoon is niet defect hoop ik?

Frank Neen. Alles prima!

(Trees gaat achter de stoel van Frank staan en schenkt champagne in als een volleerde garçon.)

Trees Als de telefoon je stoort, dan trek ik de stekker wel uit!

(Bel gaat. Trees gaat opendoen. Terug op met Johan, die bloemen bij heeft.)

Johan Dag, waar moet ik zijn?

Frank Waarvoor ben je gekomen? Ik verwachtte van jou geen bloemen.

Johan Begrijpelijk! Ik kom voor...Anja.

Frank Ja, die is terug vrij. Maar, wacht even. Zijn die bloemen voor haar? Ik kocht vroeger rozen en zeker voor vijfhonderd frank. Dit lijkt me eerder een schuchtere poging. Ik zou niet durven!

Trees Kom, verliefde jongeling. Deze kant uit. Volg maar. (Trees en Johan naar tafel één.)

Johan Hier ben ik dan! Stoor ik?

Anja Neen, we hebben net gegeten.

Johan Ik heb bloemen meegebracht.

Trees Een koopje, denk ik.

Els Kom, Karel, wij gaan de kerstboom versieren. (Karel en Els af.)

Anja (Neemt bloemen in ontvangst.) Dank je!

Trees Geef maar hier! Als ze niet vlug in een potje staan verkleuren ze nog. (af)

Anja Zet je!

(Johan zet zich en kijkt verliefd naar Anja.)

Johan Je bent zo mooi!

Anja Dank je! Koffie? (schenkt koffie in voor Johan.)

Trees (Met de bloemen naar de zijde van Frank.) Met dit soort knolselder komt men tegenwoordig aandraven. Bloemen!

Frank Ze is ook geen maagd meer!

Trees Die...dat ... blondje ...

Frank Trees, haal de pieren niet uit mijn neus. Ze hadden allemaal stevige borsten, zonder ophanging. En leuke kontjes. Vooruit met die knolselder naar de keuken!

Trees Wat vind je van die snor met die borstelsteel?

Frank Erg sexy!

(Trees, met tegenzin af. Frank eet verder.)

Johan Dat is toch geen zicht zo een muur in je woonkamer? Je had er wel iets van verteld. Maar er staat prikkeldraad rond. En er liggen landmijnen. Als reserve-officier ken ik dat natuurlijk allemaal. Maar zo in het echt is toch nog wat anders.

Anja Het went. In de kerstperiode kan men zich wat permitteren.

Johan (Kijkt over de muur.) Is dat je man?

Anja Mijn halve ex-man. Nog een tijdje.

Johan Je moet er korte metten mee maken. Je kunt beter je tuin aan zigeuners verhuren.

Anja Het huis is eigenlijk van hem.

Johan Koop hem uit.

Anja Zo eenvoudig is het nu ook weer niet.

Johan Niet sentimenteel worden. Handelen.

Anja Je hebt gelijk.

Johan Ik zou je nog meer goede raad kunnen geven. Je hebt iemand nodig die je steunt in deze moeilijke periode. Ook in de bank zou je een steuntje kunnen gebruiken. Ik kan je adviseren.

Anja Ja, je hebt gelijk.

Johan Hij was toch directeur bij ons?

Anja Ja. De laatste tijd functioneerde hij niet meer zo best.

Johan Dan moet je weg. Wij hebben een strengere selectie doorgemaakt. Alleen karaktervaste personen kunnen nu een kaderfunctie bekleden. Vroeger...

Anja Hij heeft zich opgewerkt. Van lagere bediende tot directeur.

Johan Ik begrijp het. Geen universitair diploma. Dat wreekt zich. Ik beweer dat de wereld geleid wordt door onkundigen. Dit is er een goed voorbeeld van. Op zeker moment kunnen ze de stress niet meer aan en slaan de stoppen door. Je moet die man buitenschoppen. Hoe is zijn voornaam nu ook weer?

Anja Frank.

Johan Dat zegt me iets. Frank. Ja, ... Ik was bij de herstructurering betrokken. Frank. Floep, er gaat een lichtje branden. Ik heb gevraagd zijn naam van de lijst te schrappen.

Anja Jij?
Johan Ik heb er meerdere een rode streep gegeven. Opperuimd staat netjes. In zaken moet je hard zijn. Hoe was ik anders aan mijn huidige functie gekomen? Hoe zou ik anders voor jou kunnen zorgen?

(Telefoon gaat.)

Johan Moet je niet opnemen?

Anja Neen. De telefoon staat aan zijn kant.

Johan En als het voor jou is?

Anja Dan komt de hoorn wel over het muurtje. Zo slecht is hij wel niet. Nog wat koffie?

Frank (Neemt telefoon af.) Met Pieters van de bank? Ik ken je niet. Sorry, dit moet een misverstand zijn. Neen? Ja, dat klopt. Ik wist niet dat jullie zo vlug werken! Natuurlijk dat ik maandag om acht uur even kan langs komen. Je kent toch mijn voorwaarden? O, die vervallen? Mooi, vergeet het dan maar! Te nemen of te laten? Gegroet! (wil neerleggen) Wat? Meer dan honderdduizend frank? (roept naar Anja) Honderd-dui-zend frank! (terug in de hoorn) Ik zal proberen. We zullen toch nog eerst even moeten praten, denk ik. Extra voordelen, zie je... Dag! (telefoon neer. Sopt zijn chips in glaasje champagne.) Héérlijk, zo een brunch met champagne! Eigenlijk is spek met eieren toch maar voor het gewone volk. Champagne! Olé!

(Bel gaat. Trees af en terug op met Louis, gekleed als chauffeur.)

Trees De pluimen maken de vogel.

Frank Maar een vogel zonder pluimen is geen vogel. Je bent te laat, Louis.

Louis Ik kon die knopen maar niet dicht krijgen.

Trees Is je nek weer gezwollen?

Louis (Trekt handschoenen uit, kijkt rond.) Toch een schone muur, hé?

Frank O, die kerstversiering? Origineel.

Louis En stevig!

Frank Moet volgende week afgebroken worden.

Louis Jammer! Ik heb net enkele goede ideeën met gewapend beton.

Frank Noteer. Vandaag is het nog inleven. Vanaf maandag ben je volwaardig in functie. Voorlopig word ik directeur van een bekende bank. Maar dat zal maar tijdelijk zijn. Ik voel het. Ik zal vlug doorgroeien. Noteer! Eerst naar de apotheker, dan de auto wassen en voor de rest van de dag kan je naar mijn aktentas en mijn agenda zoeken. Morgen bel je om acht uur stipt aan. We gaan voortaan samen ontbijten en de dagorde bespreken. Als we samen zijn dan mag je mij met de voornaam aanspreken, anders is het meneer Frank, zie je?

Trees Als je hem genoeg betaalt dan laat ik hier mijn baantje stikken.

Frank En laat je handen eens zien!

(Louis laat zijn handen zien.)

Frank Vandaag niet gewassen. Schrobben en nog eens schrobben. Een chauffeur van een directeur met eelt op zijn handen. Stijl, man! En je glimlach! Een gereserveerd glimlachje kan nog.

Louis En als ik een mooie vrouw tegenkom?

Frank Daar heb jij geen zicht op. Je hebt te veel naar Trees gekeken, de laatste jaren.

Trees Wat hoor ik daar? Trees is geen oude doos, Frankske! Je zou eens een avondje in de leer moeten komen. Ten minste veertien dagen Benidorm om terug op adem te komen. Je hebt zo van die midlife-mannen die alleen maar op de reuk van het parfum afkomen. De kracht zit hem in het

doen. Het beleven. De eerste keer dat ik het deed, was met een oudere man. Die kende meer trucjes dan die je in die moderne seksboekjes kunt leren.

Louis Heb jij...

Trees Dat was voor jouw tijd, Louis. En zet je pet recht!

Louis Ja, Trees!

Trees Treesje!

Louis Treesje.

Frank Vooruit!

Louis Zeker, mijnheer Frank! (Trees met Louis af.)

(Karel en Els zetten ieder een halve kerstboom vooraan op het podium. Karel langs Franks zijde, Els langs de zijde van Anja. Trees ruimt de tafel al bij Anja. Johan probeert Anja te verleiden, maar Anja voelt er niet zoveel voor.)

Karel Mag ik even...

Frank Neen. Laat me gerust. Was er aan de andere kant niet genoeg te eten, misschien?

Karel Ik wil gewoon eens met je praten, paps.

Frank Zet je dan en hou je koest.

Karel Mag ik een chipsje?

Frank Dus toch!

Karel Mams is op het oorlogspad.

Frank Moet kunnen. Dit is toch een mijnenveld?

Karel Ze wil je jaloers maken.

Frank Dat lukt niet.

Karel Neen?

Frank Ik heb ook al verkennende gesprekken gevoerd. En met succes.

Karel Ja?

Frank En na een tijdje genot van de hangmat vergeet je veel van die bescha-
vingsziekten.

Els (Komt naar Frank toe.) Ik vind het toch niet prettig meer hier.

Frank Dan moet je elders gaan wonen. Heb je nog geen vrijer?

Els Paps!

Frank Alles went.

Els Het is precies alsof ik in een ander huis woon.

Frank Dit is ook een ander huis. Dit is een mijnenveld.

Karel Je kon toch op de zolder gaan wonen?

Frank Spoken!

Karel Er moet een oplossing komen.

Frank Voor mij hoeft het allemaal niet meer. Ik heb de oplossing gevonden.

Els Jullie moeten niet scheiden. Dit is gewoon een kinderziekte met
verwikkelingen.

Karel Paps: jij was soms onuitstaanbaar!

Frank Wat?

Karel Ja. Je nam de zorgen van je werk mee naar huis en je reageerde je af op
onze onschuld. Thuis was je geen directeur meer, paps.

Els En ons mams was helemaal niet zo dom als jij dacht.

Frank Nu nog mooier! Jullie zitten alle twee op mijn kap.

Johan (Toont reisbrochures) Wat zeg je daar van? En dit hier?

Anja Zijn die mooie dames daar ook echt?

Johan Kijk! (Samen bekijken ze enkele reisbrochures. Johan komt al maar dicht-
ter tegen Anja zitten. Zij schuift echter systematisch van hem weg.)

(De bel gaat. Trees af en terug op met Liesje.)

Trees Schoon vrouwvolk en een maatje minder dan Trees.

(Frank naar Liesje toe. Omhelst haar. Karel en Els kijken niet begrijpend toe.)

Frank Zet je, Liesje! Je ziet er stralend uit. (Tot Karel en Els.) Jullie waren toch de kerstbomen aan het versieren? Neem nog een chipsje. Je mag gerust in de champagne soppen. Héérlijk is dat.

(Karel en Els met tegenzin af.)

Frank Zet je toch, Liesje. Of heb je geen tijd? Een glaasje champagne? Je hebt de documentatie bij. Hoe hoger, hoe droger!

Liesje Zo een hangmat is wel zalig, denk ik. Maar wel wat smal.

Frank Men verkoopt ook tweepersoonshangmatten. Willen we even samen? Niets verplicht je tot daden. Je moet wel wat van beweging houden.

Liesje Willen we eerst onze keuze maken?

Frank Voor mij mag het ook een ruime studio zijn.

(Frank en Liesje bekijken samen folders van appartementen, studio=s , enz. Anja volgt met meer dan gewone belangstelling wat er tussen Frank en Liesje gebeurt. Trees wenkt Anja.)

Trees Als je wilt, dan ... (Ze bedoelt dat ze alles kan bespieden, als er later wat centen aan vasthangen. Anja knikt.)

(Frank gaat meteen tot de aanval over. Eerst wat gereserveerd, dan met volle overgave. Liesje houdt van geflirt. En Frank schijnt de knepen van het vak te kennen. Trees geeft commentaar. Op zeker moment kan Anja zich niet meer bedwingen. Johan laat zich niet onbetuigd. Karel en Els zien langs de achterzijde wat er gebeurt. Ze zeggen stilletjes iets tegen elkaar. Karel naar de telefoon.)

Karel Jos? Met Karel, de zoon van Frank. Ja. Zou je even dringend kunnen komen? Prima! (Telefoon neer. Beiden af.)

Frank Zo een hangmat is enig. Uniek. Wil je even proberen? (Samen met Liesje naar de hangmat. Liesje neemt plaats, Frank trekt de hangmat omhoog. Zwiert met de hangmat en telkens Liesje in zijn buurt komt, geeft hij haar een vluchtig zoentje. Trees telt met haar vingers de bewegingen van de hangmat. Anja kijkt naar die vingers.)

(De bel gaat. Trees laat Jos, de pastoor binnen. Hij kijkt verwonderd naar de muur. Voor en achter de muur.)

Jos Een goede dag allemaal. (Kijkt rond.) Verdomd dit lijkt wel een huis van plezier.

Frank Allemaal de schuld van die muur.

Jos Muren moet je afbreken. En zeker in deze kerstperiode. (Wil de muur afbreken.) Welke verdomde ezel heeft dit ding gemaakt?

Trees Onze Louis. En dat is geen grote ezel. Hij is soms alleen maar ezelachtig.

Jos En pinnekesdraad.

Frank En landmijnen. Aan de overkant zit een reserve-officier. Die kent er alles van.

Jos Frank, ik moet je spreken.

Frank Zeg het maar. Maar spreek voldoende luid, want ik hoor maar langs ene kant, vandaag.

Trees Er wordt langs twee kanten tegelijk gekust. Op tempo.

Jos Frank, kom hier, verdomme!

(Frank komt naast Jos staan, vooraan. Liesje blijft in de hangmat heen en weer bewegen.)

Jos Wat is hier aan de hand?

Frank Liefde, man. Echte liefde. De inspiratie komt van de kerstboom, denk ik.

Jos Maar, zo ken ik je toch niet!

Frank Een mens ken je nooit goed. Maar ik ben een ezel. En dat is nog veel erger.

Jos Ik moet eens rustig met je praten én met Anja.

Frank Praat tegen de muur. Dan horen we het allebei. Of beter nog: laat me met rust. Ik ga verhuizen. Ik stuur je mijn adres wel. Je bent altijd welkom om een glaasje te komen drinken.

Jos Dit lijken hier wel de roze balletten.

Frank De blauw-gele balletten lijkt me juister. Wij werken hier met sterker kleuren.

Jos Kom, zet je even. Rustig.

(Frank en Jos zetten zich aan het tafeltje. Frank geeft de hangmat nog eerst een duwtje zodat Liesje nog even in beweging blijft.)

Johan Wie is die kerel?

Anja Jos.

Johan Jos, wat?

Anja De pastoor.

Johan Wat heeft die hier verloren?

Anja Hij is een huisvriend.

Johan Was dus. Die man gooi je er meteen uit.

Anja Net zoals mijn buur.

Johan Je buur?

Anja De overzijde van de muur.

Johan Natuurlijk. Dat was toch uitgepraat? Jammer dat je de beslissing in twee trapjes hebt gedaan. Maandag naar je advocaat en je zult versteld staan hoe vlug ons doel bereikt wordt. Dat die man bij ons directeur was, vóór de fusie, dàt begrijp ik nog altijd niet.

Anja Hij had misschien ook goede kanten.

Johan Alleen kwaliteiten tellen. Die verdomde pastoor heeft ons gestoord.

Anja Misschien was ik aan een adempauze toe.

Jos En hoe zit het nu. Leg eens uit.

Frank Ik heb je niets meer te vertellen. Ik begin aan een nieuw leven: andere baan, andere vrouw.

Jos Maar alle vrouwen zijn toch hetzelfde!

Frank Hoe weet jij dat?

Jos Dat zie je toch zo! Zelfs een pastoor ziet dat! Je hebt de zaak laten verwateren. Je hebt in je vruchtbare periode de zaak niet genoeg opgewarmd. En nu is de afstand veel te groot geworden.

Frank Over welke zaak spreek jij altijd?

Jos De dinges, verdomd Frank: je weet wel.

Frank Luister eens, Jos: ik begin aan een nieuw leven. De hangmat was een overgangsfase. Nieuw leven: andere vrouw ander huisje. En wil je mij een pleziertje doen? Héél zachtjes op de puntjes van je schoenen naar de deur gaan. En gewoon maar dichttrekken. Dag! (recht en naar de hangmat toe, geeft een duwtje. Dan naar helemaal vooraan. Kijkt voor zich uit.)

(Jos kijkt kwaad naar Frank, de muur, af. Anja heeft het gesprek gevolgd en komt met een reisfolder in de hand naar voor. Jos terug op, kwaad naar Frank toe.)

Jos Jij bent een dubbele ezel. (En terug af.)

Anja Waarom moest je met Jos ruzie maken?

Frank Ruziemaken? Ik? Met Jos? Hoe kom je daarbij!

Anja Hij is altijd je vriend geweest.

Frank Schijnvriend. Met pastoors weet je nooit.

Anja En waarover ging het?

Frank Dat gaat jou geen moer aan. Hij had iets tegen mijn nieuwe relatie, mijn nieuwe ideeën.

Anja Jij hebt helemaal geen ideeën. Jij hebt alleen een lege kop. Zaagmeel.

Frank Verdomd, jij bent nog slechter dan Jos.

Anja Daar ben ik dan ook vrouw voor!

Frank Ik dacht dat wij nooit meer ruzie zouden maken. Wat geeft je de toestemming voorbij deze muur te komen?

Anja Mijn eerlijkheidsgevoel.

(Johan kijkt over het muurtje en ziet Liesje in de hangmat liggen. Hij sluipt er stilletjes naartoe en geeft de hangmat een zacht duwtje. Liesje kijkt op. Lacht naar Johan, die nog een duwtje geeft. Wanneer de hangmat in de buurt van Johan komt steekt zij haar hand vooruit en streelt zijn wangen. De volgende keer steekt hij zijn hand uit en streelt Liesje, dan volgen de schuchtere kusjes.)

Frank Eerlijkheidsgevoel? In mijn aanwezigheid flirten met de man die mij aan de galg gepraat heeft. Terug naar jouw gedeelte. Naar tafel één. Daar wordt lekker gegeten. En schaam jij je niet om zo maar in je nachtkleding bezoek te ontvangen?

Anja Ik doe wat ik wil.

Frank Ik ook. Ik begin een nieuw leven. Ik word terug directeur van een bank en een nieuwe vrouw heb ik al.

(Johan laat onhandig Liesje zakken met de hangmat en samen omhelzen ze elkaar op de achtergrond.)

Anja Kijk eens naar die nieuwe vrouw!

Frank Opwarmingsoefeningen.

Anja Zover was jij nog niet geraakt, daarnet.

Frank Jij bent een gluurder. Een gemene gluurder.

Anja Ze kussen. Kijk eens!

Frank En jouw nieuwe aanwinst. Kijk eens: zo deed hij het daarnet niet.

Anja Ik was er niet klaar voor.

Frank Dan kun je nu misschien overpakken. Je kunt je maar net bedwingen.

Anja Jij bent een bruuft. (Weent, zet zich aan haar tafeltje.)

Frank (Na een korte pauze naar Anja toe, troost.) Moet je daarvoor nu zo wenen? Jij bent met alle miserie begonnen. Jij wilde scheiden van tafel en bed.

Anja Els en Karel hebben dat op gang gebracht. Het was hun idee. En ik vond het een goed idee. Zo kon het niet blijven.

(Johan en Liesje verlaten zachtjes de plaats, af.)

Frank Nu is het beter.

Anja (Komt naast Frank staan. Ze zien beiden dat het koppeltje weg is.) Misschien is er nog een weg terug.

Frank Nee. Ik heb een nieuwe baan. Ik begin aan een nieuw leven. Ik ga in de stad op een nieuw appartement wonen. En een vrouw? Duizenden! Als directeur heb ik meer kansen. Kansen zat!

(De bel gaat. Trees op met een slome straatjongen.)

Jongen Frank, ik moet je spreken.

Frank Zie je dan niet dat ik bezig ben?

Jongen Niets van gemerkt. Als ik bezig ben dan vliegen de stukken eraf. Poezen moet je strelen en hier en daar eens zacht wrijven. Ja, jouw generatie was wat schuchter. Hoe jullie er in lukten om destijds kinderen te maken, snap in nog altijd niet.

Anja Waarvoor heb jij Frank nodig?

Jongen Hij is mij nog wat centen verschuldigd.

Anja Centen?

Frank Centen? Ik zou het niet weten.

Jongen Ik wel. Die telefoon deze morgen. Alles keurig op tijd. Toch goed gespeeld, hé Frank?

Frank (Neemt geld uit portefeuille en geeft een briefje aan de jongen.) Hier en scheer je weg.

Jongen Goed. Bedankt. Zo was de afspraak. Als je me straks nog eens nodig hebt, je weet me wonen. Service is service! (af)

Anja Jij hebt me weer eens bedrogen.

Frank Waarmee?

Anja Allemaal opgezet spel. Die telefoontjes...

Frank Ik wilde je alleen maar eens jaloers maken. En voor honderd frank was dat zelfs goedkoop.

Anja Waarom, Frank? Waarom?

Frank Zo maar.

Anja Even dacht ik daarnet dat ik misschien ooit iets voor je zou kunnen voelen. Maar nu...

Frank Eigenlijk voelde ik altijd iets voor je. Die muur heeft me doen nadenken. Misschien zou ik...

Anja Verkeken kansen. Jij bent niet eerlijk.

Frank En jij met die... Johan dan?

Anja Misschien wilde ik je ook maar jaloers maken. Maar er zijn nog mannen.

In ieder geval: zo blijf ik hier niet wonen.

Frank Ik ook niet. (korte pauze) Ik zou eerst die muur willen afbreken.
Anja Laat dat jouw chauffeur maar doen. Hij kan dat.

Frank En ik kan niets wil je zeggen. Zo ken ik je.

Anja Neen. Dat bedoelde ik niet. (naar gedeelte van Frank toe)

Frank Blijf daar weg. Dat is de blauwe kant. Mijne kant.

Anja Maar als die muur weggaat...

Frank Dan blijft dat nog mijne kant, voorlopig.

Anja (Naar hangmat toe.) Zo in een hangmat vrijen, zou dat kunnen?

Frank Als je met tweeën bent wel. Maar men verkoopt ook dubbele hangmatten.

Anja Een zacht bed is beter, bedoel je.

Frank Dat zou kunnen. Met een warmwaterkruik misschien wel.

Anja Zou ik zo een nachtje met je kunnen reserveren? Natuurlijk met warmwaterkruik!

Frank Dat zou overspel zijn.

Anja Voorspel, bedoel je.

Frank Wij zijn geen stel meer. Gescheiden van tafel en bed laat geen contacten meer toe in bed.

Anja En de hangmat dan?

Frank Dan maar overspel.

Anja Dat wordt dan ... verkrachting. Wederzijdse verkrachting.

Frank Als het maar plezant is, voor beiden.

(Anja zoekt naar de flessen champagne en vindt nog net genoeg om twee glaasjes te vullen.)

Karel (op, samen met Els. Blijven staan.) Paps, nu moet je me iets beloven.

Anja Straks. Hij is emotioneel diep geschokt.

Karel Jij maakt straks een afspraak met dokter Peeters.

Anja Dat is beloofd. Dat mannenkwaaltje moet zo vlug mogelijk opgelost worden.

Els Maar twee glazen? En wij dan?

Anja Versieren jullie de kerstboom maar! En doe wat licht uit. Wij beginnen aan het voorspel, in de hangmat. (kust Frank, legt zich in de hangmat. Frank en Anja zijn wat onstuimig. Anja valt in Franks armen. Karel en Els plaatsen de twee halve kerstbomen tegen elkaar en brengen de versiering aan. Muziek: AStille Nacht, Heilige Nacht≡. Terwijl licht langzaam dooft, zoent Anja Frank) Mijn lief Frankske!

Frank Mijn lief warmwaterkruikje!

DOEK. EINDE.